

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 koronára
Egy hétre 2 koronára
VIBÉREN:
Egy évre 28 koronára
Egy hétre 2 koronára

HIRDETÉSEK:

4-hasábos betűsor egy sorért 20 koronára,
minden koronáért 10 sor.
Nyitási díj 40 koronára.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 134

Arad, 1906.

FELVÉTEL SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, május 4.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Csak paktumot ne!
Gautsch helyett Hohenlohe.
Ellamerés Szendrey Mihálynak.
A választások érdekességeiből.
Hajdu Orbán ujam.
Lopással vádolt pénzügyári biztos.
A megégett albiró tragédiája.
Egy ügyvéd tragédiája.
Öngyilkos urleány.
Szennációk kinevezések.
Tagány Sándor választása.
Tárcs: Ez is válópör! Irta: Eötvös Károly.
Csarnok: Bolyongás a régi utcában.
Irta: Sz. Szegedy Vilmos.

Csak paktumot ne!

Arad, május 3.

A mindenható bölcsek rendelkezéseibe való kenetteljes megnyugvás szól a koalíció lapjaiból, a mikor konstatálják, hogy a nemzetiségek váratlanul nagy számmal kerültek be a parlamentbe. A választásokat intéző bizottság bizonyára ezt is másféleképpen rendezte volna. Azonban, bármennyire respektáltattak is különben a bizottság rendelkezései és csakis valódi jelöltjei: a nemzetiségi kerületekben meggyőződtek.

Ma délelőtt csupán a románoknak tizenhét kerületük volt. A többi nemzetiségeknek, a szászokkal együtt, tizenöt: összesen tehát harminchárom. Miután több kerületben, ahol szintén nemzetiségi, s többnyire román jelölt van, a választás

eredménye még nincsen meg: minden pesszimizmus nélkül lehet a románok javára még három-négy kerületet számítani, az egész nemzetiségi párt dominiumát pedig negyven mandátumra tenni.

Negyven mandátum! Négy év előtt pedig, a míg Vlád Aurélt Dobrán meg nem választották, egy se volt. Csupán a szászok. Azok azonban jobbára jámbor hajlandóságuk voltak, s nem fejtettek ki jelentősebb működést nemzetiségi törekvéseik érdekében.

Hát ez sajnálatos dolog ugyan, de nem olyan veszedelem, mint a minőt benne látnak. Hiszen ha nagyobbak, vadabbak és erősebbek lennének a nemzetiségek a mai mivoltuknál, akkor se lenne győzelem velük szemben a magyar pártok túlnyomó többsége. De káros hatású mindenestre abban, hogy negyven képviselő az ország lakossága tekintélyes részének nevében, a parlament előtt oly kívánságokat fejtethet ki, a melyeket nemcsak hogy a magyarság nem ismer el jogosnak, de a melyek azok szívében se élnek, akik őket a parlamentbe küldték. A nemzetiségi képviselőket nem a programjuk, hanem a vérrokonság, a faji és nyelvi közösség révén megszerzett rokonszenv és népszerűség segítette be a parlamentbe, meg legfőkébb a sanyargatott sorsban élő népnek tett, beválthatlan ígéretek. A programot és az aspirációkat a nemzetiségi képviselők maguk csinálják.

De már abban, a mit az új kormány-párt a nemzetiségekkel, a nemzetiségi párttal szemben követendőnek tart, nehezen áll meg az igazság.

Az egyik mód, amelyet nyíltan hirdetnek, ez: a nemzetiségek ellen a magyarság érdekében minden eszköz szent és megengedett. Helyes. Csak sikerüljön. Még ha nem volna is ilyen kétségbevonhatatlanul nagy állami érdekekről szó: minden erőszaknak jogosságát a siker igazolja s a kudarc cáfolja meg. Szívesen követnők mi is a nemzetiségekkel szemben Vilmos császár erélyét, csak biztosak lennénk benne, hogy célhoz vezet, s nagyobb rázkódtatások nélkül jár. S ha a nemzetiségi képviselőknek ajkukra tudják az igaztalan szót forrasztani: az erre vezető módokat szívesen vesszük. De ha erre nincs kilátás, akkor más utakat kell keresni.

A másik eszköz, amelyet az új kormány és pártja titokban művel: „ha már megvannak, meg kell velük barátságosan egyezni.” A szilágycsehi eset, a nemzetiségi vezéreknek a kormány tagjaival lefolyt, máig is titokzatos tanácskozása s végül az a körülmény, hogy a legtöbb nemzetiségi kerületbe a nemzetiségi jelölttel szemben gyámoltalan, szánalmas jelöltek küldtek le, (szegény Gabányi Miklós!) erősen bizonyít bizonyos szelíd paktum mellett. Csak ez kell! Ha nyolcvan kerületet kapnak a nemzetiségiek, akkor se száll annyira a fejükbe a hatalom, mintha az uralkodó párt, — természete-

Ez is válópör!

Irta: Eötvös Károly.

Régi megyei történetet mesélek. Az én jó bakonyi vármegyemből. Édes jó vármegyémm, de sok bölcsesség kormányozta egykor benned a világot! Eppen ezt bizonyítom be ezzel a furcsa válópörrel is.

Volt egy vicefiskusunk, Zádor Pál volt a neve. Régi jó családból, törzsökös nemesi vérből volt származása. Büszke is volt rá. Másra nem is volt büszke, csak erre. A birtok rég elusztott már. Jobbágyainak már hirük-hamvuk se volt. Erdeit is más járta, bakonyéri malma is másnak kelepelt, másnak nyikorgott, nem ő neki. Csak az ősi kis kúria volt még meg, de nem hét szál szilvafával, hanem hetvenhét szál szilvafával s megszámlálhatlan dió, körte, alma, cseresznye, mogyoró és somfával. Derék nagy gyümölcsös. Ebből élt maga is. Ezentúl csak kutyabőrrel őrizte példás gondossággal. A nemesség nem ért ugyan már semmit, de a származás nemessége mégis nagy kincs. Kivált annak, akinek úgy sincs egyebe.

Azonban ügyvédi oklevele mégis volt. Ennek segítségével lett a nemes vármegye vicefiskusa. S ennek segítségével kapott feleséget is. Derék, jó, piros-pozsgás, jövedelme nyecske. Irigylte tőle, magasztalta érte, ócsárolta mellette mindenki.

Miként jutott a házassághoz: nem tudom. Mi a Bakony déli és keleti oldalán laktunk,

ő a Bakony északi és a nyugati oldalán. A Bakony nagy erdő, innenső oldala nem sokat tud a tulsóról. Én már csak akkor barátkoztam meg vele, amikor fiatal férj és újdonsült apa volt.

Olyan fiacskája született, mint a vasék. Büszke lehetett rá apa, anya, bábaasszony.

El is dicsekedett vele boldog apja utentűtlen.

Méltó sarjadék az ősi nemes Zádor-nemességben!

Valami gézengúz pajtása azt felelte rá boldond észszel:

— Jó jó, Pál, de a fiad az aranykulcshoz még se jut el könnyedén.

Pál barátunk felugrott e szóra. Majd a padlást ütötte át a fejével. Kerekre nyílt a két szeme, tátva maradt a szája, mintha látást látott s halálra rémült volna.

Mi történt?

A haragos menykő ütött le mellette?

Nem. Hanem az villant meg eszébe, hogy az ő édes kis felesége ime talán nem is nemes ágyból származott. Ha ez az eset nem volna, miért ne jutna az ő fia az aranykulcshoz?

Nem feleselt. Nyargalt haza. A felesége éppen a porontyot szoptatta. Gyönyörű jelenet. De Pál barátunkat nem bájlotta el ez a jelenet. Megállt felesége előtt rejtendő komoly arccal és szétvetett lábakkal.

— Asszony! Nagy beszédem van veled! Oly hangon beszélt, hogy a menyecske

csak elbámult rá. Nem öntött-e föl vajjon a garatra, noha eddig nem is volt szokása?

— Szólj hát no, micsoda nagy beszéded?

— Ha nekem huszonegy óra alatt hiteles okiratokkal be nem bizonyítod, hogy apád anyád s mindkét ágon való őseid, dédeid, ükeid, dédöseid és dédúkeid s minden nemzetséged legalább hatod ízigen nemes volt: akkor elvállunk. Elvállók tőled nyomban!

A menyecske megszoportatta a fiacskáját, elringatta, elaltatta, rendbe hozta a keblén a ruháját s két csipőjére tette a két kezét s úgy mondta az urának.

— Én pedig azt neked be nem bizonyítom.

— Miért?

— Azért mert egyéb dolgom van nekem a világon.

Igaza volt ugyan a menyecske, de ilyen kerekén még se kellett volna azt kimondani. Lám a mi Pál barátunk elugrott, nyakába vette a falut, azután a várost, azután a vármegyét, fölhajszolt minden papot, matrikulát és megyei archívumot és minék utána sehogyse találta meg, a mit keresett: megindította a válópört. Ott hagyta feleségét, gyerekeit a kúriában, maga feljött lakni a vármegye székvárosába.

Az egész világ azt mondta: hóboros boldond. Nem törődött vele. Első dolga a világon a vér tisztasága. Emiatt ugyan el nem választotta a házasságot, de hiszen nem is erre alapította a pört. Titok, összeférhetlenség, en-

sen bizonyos engedmények árán, — barátságos megegyezést keres velük. Csak azt kell nézni, hogy a horvátoknak mennyire megnövekedett az étvágyuk, a mióta a fehér lapokhoz szoktak. Most már a vasuti sinekről is eltoltották a magyar állam nyelvét.

S a harmadik módra, amelyik az *igazi* volna, nem találunk embereket. A nemzetiségi képviselőket nem kell tulordítani, s nem kell velük paktálni, hanem meg kell nekik felelni. De megfelelni természetesen csak az tud, aki ismeri a nemzetiségi ügyet. A legszebb, a leghazafiasabb intencióju beszédnek is egy tájékoztató adata, egy avatatlansága kész fegyvert ad a nemzetiségi szónokok kezébe.

És csodálatos, hogy éppen ebben az ügyben nincsenek hozzáértő politikusaink. A választások eredménye mutatja, hogy ennek jelentőségét nem szabad lekicsinyelni. És ép ez az, amiben oly kevesen járatosak. A politikán kívül állók között találunk néhányat: Jancsó Benedeket, Réthy Lászlót, — a visszavonult politikuskok között egyet: Mocsáry Lajost. A mostani parlamentben egyedül Bánffy az, aki a nemzetiségi politikával foglalkozott.

A múltban nem volt ez egészen így. Kossuth Lajos alapos ismerője volt a nemzetiségi kérdésnek. Eötvös József báró könyvet is írt róla s Deák Ferenc is mélyen járt a kérdés részleteiben. A mi politikusaink azonban a románokról csak azt tudják, hogy Szent Pál ott hagyta őket, a szerbek közül csak a csonoplyai tamburást ismerik, a tótokat pedig csak a budapesti házak építőállványain látták.

A történelem igazságaival, a multak tapasztalatainak fegyverével, s a nemzetiségi jognak elveivel kell visszavágni annak a negyvennek. Ezt meghallja nemcsak a parlament, hanem meghallja a külföld is, ahol a nemzetiségek eddig kitűnő összeköttetésekkel vigan hinthették szét politikájuk virágait, s meghallják a nemzetiségi kerületek is, ahol mindjárt több kilátásai lehetnek a magyar jelöltek-

nek, mihelyt a nemzetiségek megtudják, hogy a magyarok is foglalkoznak velük.

Az új kormánypart tele az ifju, ismeretlen emberekkel. Ma még Herberteknek, ügyes kapaszkodóknak, összeköttetés vadászoknak hisszük őket; pedig lehet, hogy az érvényesülés hatalmas lángja készül belőlük kicsapni, és egyéniségükben a politikai rátermettség buján termő magvai vannak elrejtve. Nos, itt a tér számukra. Tanuljanak. Ismerjék meg a nemzetiségi ügyet, annak történeti és jogi hátterét. Szedjék ki azokból az igazságokat, hogy a magyar államnak mit kell és mit szabad a honalapítás révén szerzett fensőbb-sége sértetlen megóvására tenni az állami akarat, az állami nyelv érdekében. És ezt tessék elmondani.

Az a megrökönyödés, amelyet most, a nemzetiségi tábor nagy szaporodásának hatása alatt tapasztalunk, ok nélkül való s nem méltó a magyarság nagy erejéhez. Ha bejöttek a nemzetiségek, hát meg kell mérközni velük. Csakhogy a harchoz — katonákat kell nevelni.

Gautsch helyett Hohenlohe.

(Az új osztrák miniszterelnök.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 3

Ausztriának is megvan az új kormánya. Bécs-ből táviratozzák, hogy az osztrák hivatalos lap mai száma közli Gautsch Pál báró miniszterelnök fölmentését és Hohenlohe-Schillingfürst Konrád hercegnek osztrák miniszterelnökké való kinevezését. Gautsch-sal együtt felmentette a király Bylandt-Rheidt gróf belügyminisztert is és Hohenlohe herceget bizta meg a belügyminisztérium vezetésével is.

A hivatalos Wiener Zeitung ma a következő kéziratokat közli:

I.

Kedves Gautsch báró! Hívásomnak több ízben nehéz körülmények között önmegtadással és hazafias önfeláldozással engedett.

Különösen nagy érdemeket szerzett legutóbbi munkássága alatt az országgyűlés munkásságának felelevenítése körül kifejtett sikeres fáradozásával. Nem kevésbé felemelő Önre nézve az a tudat, hogy neve az országgyűlés alapjainak nagy reformjával van szoros kapcsolatban. Midőn fáradhatatlan és önfeláldozó munkásságáért Önnek meleg köszönetet mondok és állandó kegyemről biztosítom, kívánsága szerint felmentem miniszterelnöki állásától és fentartom magamnak, hogy szolgáltatást újból igénybe vegyem.

Bécs, 1906. május hó 2-án.

Ferenc József s. k.

Gautsch s. k.

II.

Kedves Bylandt-Rheidt gróf! Saját kérelmére kegyesen felmentem belügyminiszteri állásától és ebből az alkalomból meleg köszönetet és teljes elismerést mondok Önnek a nékem és az államnak hű odaadással teljesített kitűnő szolgálatokért. Fentartom magamnak, hogy szolgáltatást újból igénybe vegyem.

Bécs, 1906. május hó 2-án.

Ferenc József s. k.

Gautsch, s. k.

III.

Kedves Hohenlohe-Schillingfürst herceg! Ezennel kinevezem az országgyűlésben képviselt királyságok és tartományok miniszterelnökévé és megbízom a belügyminisztérium vezetésével.

Bécs, 1906. május hó 3-án.

Ferenc József s. k.

Hohenlohe s. k.

Az uralkodó ma délelőtt az általános kihallgatások elején Gautsch báró volt miniszterelnököt fogadta, a kinek ez alkalomból drága keretű és sajátkezű aláírásával ellátott arcképét adta át.

A centumpárt ma Kathrein dr. elnöklése alatt ülést tartott, a melyről a következő kommunikét adtak ki: A klub tudomásul veszi a centumpárt felső-ausztriai tagjainak kijelentését és e felett

gesztelhetetlen gyűlölet s egyéb eféle hiábavalóság. Ezzel hozakodott elő. Bizott abban, hogy ő vármegye ura. Keresztül hajtja pörét hamarosan.

Hiába bizott.

A nemes vármegye nem úgy gondolkodott, mint a mai hebehurgya világ. Hanem úgy gondolkodott: nem szabad a pört gyorsan elintézni. Nem azért van a világi hatóság, hogy a perleik, patvarkodók, viszálykodók kedvében járjon. Aki pört indít: várjon, fizessen, csuszson-másszon utána, unja meg teste-lelke, öregedjék ki belőle, kívánja a poklokra az íróbíró, prókátort, tanácsadót. Majd bizony! Ha gyorsan intézkednek a vármegye: az ördög se győzné a sok panaszt és panaszkodót elkergetni.

Pál barátunknál se tett kivételt a nemes vármegye.

Mielőtt a pör tárgyalását megkezdend: kitűzte az egyezkedési tárgyalást. Eppen egy esztendőre nyújtotta ki a határidőt. Így hozta magával az ősi szokás. Akkor pedig jelenjék meg személyesen mind a férj, mind a feleség. Mert különben így meg amugy!

Meg is jelent. Pál barátunk úgy is ott lakott helyben. De megjött a menyecske is, hozta kis fiát is. Kis fia oly hatalmas növésnek indult, hogy már dalolni és táncolni is tudott, pedig alig mult egy éves. Oda szállt a menyecske az „Angyal” vendéglőbe a víz mellé, a nagy hid mellé, a hol a Nepomuki-szobor tartja a keresztet. Ott volt egy kétablakos kis nyájas szobája.

Hogy tudta meg ezt Pál barátunk?

Hogyne tudta volna meg?

Igaz, nemes ember természete: az előzőkenység, udvarlanság, gyöngédség és hódolat az asszony iránt. Még akkor is, ha az asszony az embernek valóságos felesége. Még akkor is, ha az ember válik a feleségétől.

A nemes ember sohase lehet más, mint nemes ember.

De bizony várta a menyecskét Pál barátunk hódoló tisztelettel. Gondoskodott is számára fűtött kályháról, jó vacsoráról. Megölelte, megcsókolta fiacskáját. Kezet csókolt a menyecskének is. Együtt is vacsorált velük, ne legyenek társaság nélkül. Azt se tudta, mikor következtek el egymástól, mikor ment haza diákos özevgy lakába.

Másnap volt a megyei széken a békéltetés. Ünneplő ruhában jelent meg mind a két való fél. Prókátornak, ügyvédjelöltnek, lótofutónak semmi híre.

A békéltetés is más volt, mint mai napság.

Ma oda rendel a bíróság ötven férjet és feleséget egyszerre. Csak úgy nyúlógnak mindenfelé. Se a bíró nem ismer senkit, se a bírót nem ismeri senki. Nem is szól a bíró a házasságnak se a szívéhez, se lelkéhez. Csak a jegyzőt kéri: rendben van-e az iktatás, kiadás, numerus, terminus, rubrika, kereset, melléklet, matrikula, lakásbizonyítvány s több efféle ostobaság. A jegyző motyog valamit, a bíró inn egy plajbászszal.

— Elmehetnek!

Bevégződött a békéltetés. Az asszonynak egész szíve, egész lelke, egész üdvössége és kárhözata van az ügyön s íme a bíró jó szót se szól hozzá. Csak úgy végzi el ügyét, mint

egy aktát. Ide dobja, oda dobja. Mint a számadó juhász, mikor lebélyegzi a birka fülét,

Nem így volt ez hajdan.

Ott ül az ősz allspán az aszral fején. Előtte a keresztire feszített Üdvözlő képe. Előtte a Törvénykönyv és a Szentírás. Jobbról-balról a táblabírák nyolcan-tizen. Ünnepi csend és komolyság. Nem csapkodják az ajtókat, nem feleselnek a lótofutók. Mintha templomban volna mindonki.

Az allspán maga elé állítja a férfit és a nőt s szól hozzájuk:

— Édes fiam, édes leányom! A földi igazságszolgáltatás színe előtt álltok. De a ti viszálytok nemcsak földi, hanem égi ügy is. Isten rendelése a szent házasság. A ti boldogságtokra, a bűnös emberiség javára, az emberi nemzetség fentartására határozta azt a menyői végzet. Hogy te édes fiam ne lennél magad özvegyen és hogy te édes leányom ne lennél magad árván. Hanem egymást oldogitanátok. Amit Isten összekapcsolt: el ne szakaszsa azt emberi gyarlóság. Gondoljátok meg ezt édes fiam, édes leányom még egyszer!

Igy beszél az igaz bíró, de hosszan beszél. Könye hull a menyecskének, de Pál barátunk arcára is kegyetlen bora ereszkedik.

Nem békülnek.

— Jól van édes fiam, édes leányom. Mához egy esztendőre újra megkísértem köztetek az egyességet. Itt legyetek pontosan.

Ott voltak. Csakhogy az alatt megint egy piros pufók gyermek született. Ott tartotta őiben az asszony. A másik ott állt mellette, fogta a szoknyáját. Az új gyereket is be kel-

napirendre tér. A klub ezután a választói jog reformjának kérdésével foglalkozott és ama nézetnek adott kifejezést, hogy továbbra is meg kell maradni azon az állásponton, a melyet a klub ebben a kérdésben elfoglalt.

Elismerés Szendrey Mihálynak.

(Kritika az első szezonról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 3

Ma, a színházi évad utolsó napján mondott bírálatot Aradváros színházi bizottsága Szendrey Mihály szinigazgatónak és társulatának eddigi működése fölött. A bizottság ítélete nagyon kedvező úgy szinigazgatóra, mint a társulatra nézve s a bizottság végül meleg elismerését fejezte ki Szendrey Mihálynak. A szinigazgató köszönő beszédében biztosította a színházi bizottságot, hogy további működésében is a közönség érdekei fogják vezetni és az itt-ott mutatkozó apró hiányokat pótolni fogja.

A bizottság üléséről alábbi tudósításunk számol be:

Intitőrés Kálmán polgármester megnyitván az ülést, felhívta a bizottság tagjait, hogy mondjanak bírálatot a színházról ideiglenes működéséről. A szezon véget ért és a színházi bizottságnak jelentést kell terjesztenie a közgyűlés elé.

Mandl Vilmos dr.: A lefolyt idény alatt gyakran ellenőrizte az előadásokat. Még a fővárosi színházaknál is vannak hézagok, nem lehet tehát csodálkozni, hogy egy vidéki színházban, amely a színházirodalom minden válfaját kultiválja, kisebb-nagyobb hibák mutatkoznak. Konstatálja azonban, hogy az előadások eléggé kerekdedek voltak, az összjáték megfelelt a kívánalmaknak, a szereplők legtöbb esetben tisztában voltak szerepeikkel és rendszerint megállták helyüket. Elismeri, hogy az igazgató minden képességével azon volt, hogy a műsort érdekessé és változatossá tegye. Elismeri azt is, hogy a közönség legnagyobb ré-

lett jelenteni a válópörbe. Ez már a válópör alatt született.

— Van valami mondani valója a férjnek erről az új körülményről?

Pali barátunk megsejtesztette a bajusztát.

— Meg kell hajolnom a bevezetett tények előtt!

Okos beszéd!

Ujabb terminus újabb esztendőre. Ujabb gyerek az újabb terminusra.

Egyik békéltetésen végig néz Pali barátunk a gyerekeken. Ugy állnak egymás mellett mint az orgonasíp. Tudja, hogy mindez a nemes embernek az asszony iránt való lovagias hódolatából származik ott az „Angyal”-vendéglőben a víz mellett, a nagy híd mellett, a nepomuki szent szobra mellett. Végignéz a gyerekeken. Keserűséggel telik meg a szíve. Kifakad:

— Tekintetes megyei törvényszék! Amióta minket békéltet: örökké szaporodik a gyerek. Már nem győzöm. Ha engem még egyszer ide idéznek békülésre: fölgyujtom a vármegye házát! Nekem már sok a béke meg a gyerek.

Az alispán föláll, fogja a válópör aktáit s odavágja a köpőládába.

— Ezt a szót vártam Pali úcsém. De ha nyomban vissza nem mész a feleségedhez: szemem elé ne kerülj. Mint a kintjárt: úgy verlek ki a vármegyéből!

Ez volt az ítélet.

De volt is foganatja. Otven évig élt Pali barátunk boldog házasságban a feleségével. A kutyabőr sohase hozta elő többé.

Példabeszéd lett válópöréből.

sze meg volt elégedve a műsorral. Az igazgató beváltotta a szezon elején tett ígérteit, amelyben *huszonkét operaelőadást mutatott be*. Helyesnek tartaná, ha a színházi bizottság köszönetet mondana a magyar királyi Operaház és a belügyminisztérium szakosztályának azért, hogy az Operaház tagjainak megengedték a vendégszereplést. Végül indítványozza, hogy *fejezzék ki megelégedésüket Szendrey Mihály szinigazgatónak*.

Műlek Lajos dr.: Szigorúan szokta megbírálni az igazgató működését. Hiszi, hogy a jövő színházi szezonban, a bármás bérleti rendszer folytán, még kedvezőbb lesz a színházról való működése, mert mindig lesz közönség és így a színész is nagyobb kedvvel fog játszani. Sajnos, hogy operaelőadást csak vendégszerepléssel lehet megtartani, mert a társulatnak mincse nem megfelelő tenoristája. Reméli, hogy az igazgató a jövő szezonban pótolni fogja ezt a hiányt. Hiba az is, hogy sok kisebb kaliberű énekesnője van a társulatnak. Helyesebb volna egy elsőrangú énekesnőt szerződtetni, aki két jelenleg működő énekesnőt fölöslegessé tenné. Konstatálja, hogy az igazgató részéről megvan az igyekezet és hogy *az idén szezon összehasonlítva tényleg jobb a Zilahy részéről*. A közönség szintén meg van elégedve a színházról. Meg van győződve arról, hogy Szendrey a lehetőség határain belül pótolni fogja a most érezhető hiányokat. Hozzájárul Mandl Vilmos indítványához, mert az igazgató minden képességével elhalmozott, hogy kiérdemelje az elismerést.

Intitőrés Kálmán polgármester: Tizenkét bérlettel beszélt, akik kivétel nélkül meg vannak elégedve a műsor változatosságával. A maga részéről is ennek a véleménynek ad kifejezést, mert meggyőződött arról, hogy a társulati tagok teljesen hivatásuknak élnek és a tőlük telhető legjobbat produkálják. A rendezés ellen nem lehet kifogás és a darabok kiállítása is megfelel egy vidéki színház igényeinek. A társulat néhány tagját véleménye szerint más erővel kellene felcserélni, hogy az e téren mutatkozó hiányok orvosolva legyenek. Egyéb kényszerű bizalommal van Szendrey Mihály igazgató iránt, aki rövid működése alatt már is szép sikert ért el és a színház célszerű igazgatásával még fokozhatja is a sikerét.

Tolnai János dr.: Hozzájárul az előttemzőlők véleményéhez. Szorgalmasan látogatta az előadásokat és meggyőződést szerzett arról, hogy az igazgató lelkiismeretesen teljesíti feladatát. Az előadások rendszerint kerekdedek voltak, sejtetes előadások csak ritkán fordultak elő, sokkal ritkábban, mint általában a vidéki színházaknál. Néhány drámai előadás magas nívón állott, az opera is kielégítő volt.

Műlek Lajos dr.: Dicsőregeti említi meg, hogy az igazgató ellen nem merült fel panasz. A multban olyan igazgató volt, aki nem repektálta a színházi bizottság határozatait és a társulatban mutatkozó hiányokat nem pótolta akkor, amikor arra szükség volt. Zilahy most Debrecenben is ilyen eljárást tanusított, amiért meg is gyűlt a baja.

Intitőrés Kálmán polgármester: Annak idején meg is adtam a felvilágosításokat Kovács József debreceni polgármesternek, hogy milyen szerződést kössenek Zilahyval.

Műlek Lajos dr. végül annak a reményének adott kifejezést, hogy Szendrey a jövő szezonban is így fog működni, hogy kiérdemelje az elismerést.

A bizottság ezután egyhangúlag elismerést szavazott Szendrey Mihály szinigazgatónak és az elhangzott beszédek értelmében terjeszt jelentést a közgyűlés elé.

Szendrey Mihály rövid beszédében megköszönte az elismerést és megígérte, hogy a tapasztalt hiányokat pótolva, minden képességét latba fogja vetni, hogy működését siker koronázza.

Az ülésen Intitőrés Kálmán polgármester elnöke alatt jelen voltak: Andrányi Károly, Káde-bó János dr., Mandl Vilmos dr., Műlek Lajos dr., Tolnai János dr., Varjassy Lajos, Angel István dr. jegyző és Szendrey Mihály szinigazgató.

Hajdu Orbán uram.

(Történet a pécskai kerületből.)

Arad, május 3.

Herczeg Ferenc az U-g mai számában az alkotmányos küzdelem aktualitásából érdekes megfigyeléseket ír a választó polgárok természetéről. Az apróságok egyik-másikán könnyű szerrel lehet észrevenni, hogy azokat Herczeg Ferenc a maga tapasztalatai alapján, a maga képviselőjelöltségének idejéből írta meg. Ilyen az egyik, a melynek színeljét Herczeg Ferenc K.-nak nevezi s amely a pécskai kerületben: *Kispelegem* épp Herczeg Ferencel történt meg. Ennek érdekessége révén a jellemző választási apróságot itt reprodukáljuk: (Természetes, hogy a diszkreció okából Herczeg Ferenc az adatokon egyet mást elferdített).

Hajdu Orbán uram.

K. nagyközségben az a hagyomány, hogy a képviselőjelölt Isten szabad, ege alatt, a templom előtt tartja meg a programbeszédét. Ujabbban azonban el kellett térni ettől a szokástól. A községben ugyanis egy Hajdu Orbán nevezetű vagyonos gazda vezérlete alatt valami parasztpárt féle alakult, mely rettenetes módon felizgatta a zákányos fejűeket és különösen a fiatalokat az urak ellen. Az urak tehát jobbnak vélték, hogy a jelölt a Korona-vendéglő termében beszéljen. Ott könnyebb lesz fenntartani a rendet, mint künn a piacon.

A jelölt a Koronában beszélt. Tíz szót se mondott még, mikor valaki kívülről berugta az ajtót és egy hatalmas termetű, vörös képű ember jelent meg az ajtónyílásban.

— A templom alá jöjjen az ur, ha van mersze! — kurjantja harcosan.

Mély csönd. A polgárok összenéznek, majd zajongani kezdenek. I az is, miért nem ment ki az ur a templom alá?

A jelölt érzi, hogy megingott a lába alatt a talaj. De azért nem veszté el a fejét.

— Mi a neve annak a polgártársnak az ajtóban? — kérdi nyugodtan.

— Hajdu Orbán! — kiáltják tizen is.

— Hát uram, Hajdu Orbán uram, megköszönöm a szíves meghívását és ki fogok menni a templom alá. Előbb azonban még itt volna némi dolgom. Otszáz derék magyar gazda jött ide, hogy számon kérje tőlem a politikai hitvallásomat. Ők az én vendégeim és egy ember kedvéért, még ha Hajdu Orbánnak hívják is azt az egy embert, nem hagyhatom őket a faképnél. Várjon hát rám Hajdu uram az ajtóban és ha itt eligazítottam a dolgomat, akkor szívesen kimegyek kényelmeddel a templom alá. És bármit kérdezzon is tőlem az istenháza előtt, én magyar szíveséggel fogok rá megfelelni.

A jelölt folytatja a beszédét. Ot perc múlva azonban félbeszakítja magát a kérdéssel:

— Vár-e még Hajdu Orbán uram az ajtóban?

— Igenis vár. Ott áll és vasvilla szemmel tekint a terembe. Három perc múlva megint félbeszakítja magát a szónok.

— Vár-e még Hajdu Orbán az ajtóban?

Es még többször kérdi: tiszper, tizenő-ször is kérdi, mintha nagyon félne attól, hogy Hajdu meg találja szökni. Az örökös refrén kimondhatatlanul mulattatja a polgárokat. A hányszor a jelölt kiejti Hajdu Orbán nevét, száz kacagó ábrázat fordul az ajtó felé. A paraszt pedig nem igen szereti, ha nyilvánosan emlegetik a nevét. Ugy sejti, hogy figurává lesz a faluban.

Mikor a beszéd véget ér, a jelölt újból megismétli fatális kérdését. De bizony Hajdu uramnak már régóta hűlt helye az ajtóban. Nem várta meg a beszéd végét, hanem egy megvető közlegyintéssel sarkon fordult és elment. Ő vele bizony ne figurázzon senkivel! Most már végleg felülkerelkedett a jelölt.

— Gyerünk ki, emberek, a templom alá!

Bottal üthetik már ott is a Hajdu nyomát. A jelölt megkerüli a templomot és háromszor ünnepélyes hangon kikiáltja Hajdu Orbán nevét. Végül így szól a tömeghez:

— Mondják meg Hajdu Orbánnak, hogy személyesen eleget tettem a hívásnak, mert azt hívnék, hogy tisztességtudó magyar gazda szava volt. De látom már, hogy a Hajdu Orbán szava csak olyan, mint a cimbalompangás.

Hajdu uram már akkor székéren ült és utban volt a tanyája felé. Két hétig, míg a választás el nem múlt, nem is fogja magát mutatni a községben. A parasztpárt pedig magától szétmállik.

A választások érdekességeiből.

(Egy kis statisztika. — Végre sikerült! — Érdekes képviselők.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 3.

Az a hatalmas változás, amely a parlament képét egészen új emberekkel és a pártok új elhelyezkedésével alapjában megmáltja, nap-nap után újabb érdekességeket vet felszínre. Magában a Ház legjelentősebb tényezőjének, a szabadelvűpártnak eltűnése is elegendő ennek a változott képnek a magyarázatához, hát még a tömördek teljesen ismeretlen új honatya, a 67-es alapon működő 48-as miniszterek és híveik, akik megoldották a nagy problémát, hogy miként lehet a tüzet és a vizet egy mixtum compositumra elegíteni.

A választások érdekességeiből ma is kiválogattunk egy marokra valót.

Nem érdektelen dolog, hogy az új Ház képviselői közül 41 kerületet a grófok és a bárók kaptak. Husz kerület zsidó felekezethez tartozó képviselőt küldött a parlamentbe, ahol eddig a kereskedelmet és az ipart még csak egy követ képviseli: Brázay Zoltán. Szemet-szuró Herbert bekerült 10, kibukott négy. A fel nem tűnők számát nem lehet megállapítani.

Nagy nehezen, végre-valahára sikerült bejutnia a parlamentbe Somogyi Aladárnak is, aki tavaly január 26-ika óta most érte meg a negyedik választást. A régi rezsim alatt már három ízben megválasztották Törökszentmiklóson, — mivel azonban nem volt felvéve a választók névjegyzékébe, a mandátumát mind a 3-szor megsemmisítették. Most végre megkapta az „ernyedetlen szorgalom jutalmát.”

A képviselőház érdekes alakjai közé két új ember került. Az egyik korcsmáros Mezőkasszonyban, ahol megválasztották. A neve *Hirtenstein* Lajos és minden valószínűség szerint igen sok krétát kellett korcsmája ajtófélfájáról letörölnie, amíg megválasztották. A másik *Mrkett* Jásó. Ez a kimondhatatlan nevű ur a cigánybárókból nyugodtan élénkekelheti:

Már kisgyerek koromban

Az őt körül forogtam,

A versírás malasztja sohsem szállott le rám,
De a szomszéd malacja,
Az érdekelt, az ám!
Jásó ur ugyanis igen derék disznókupac volt eddig és inni olvasni is alig tud. De — disznója volt és kibuktatta *Pavlovits* Lyubomirt.

Lopással vádolt pénzügyőri biztos.

(Az áruló tintafolt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 3.

Ma egy volt pénzügyőri biztos lopással vádoltak meg a szegedi büntető törvényszék-nél. A szegény tisztviselőt fölmentették a vád alól, pedig ő éppen azért mondott le tisztségéről, mert vádat emeltek ellene. Az érdekes eset a következő:

Az Apátfalván lakó *Kerekes* Bálint pálinkafőző és korcsmáros múlt év november havában jelentést tett a csendőrségnek, hogy *Érdeki* József makói pénzügyőri biztos tőle 230 koronát lopott. A biztos ellen megindult a vizsgálat, amely a következőket derítette ki:

Múlt évi november 5-én *Érdeki* József biztos és *Platzer* Sándor pénzügyőr bementek *Kerekes*nek apátfalvai korcsmájába, hogy a szeszt megvizsgálják. Alig ültek le, *Érdeki* odaszólt *Platzer*nek:

— Menjen csak le *Kerekes* urral a pincébe és pecsételjek le az üstököt.

Kerekes és a pénzügyőr kimentek az ivóból és így *Érdeki* teljesen egyedül maradt. Amikor visszatértek, *Kerekes* észrevette, hogy a söntésben levő nagy bőrbuzgellárás a benne levő 230 koronával együtt eltűnt. Jelentést tett a csendőrségnek és annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a pénz a pénzügyőri biztos vitte el, mert kivüle senki sem maradt egyedül a korcsmában.

Az apátfalvai csendőrség táviratára a makói csendőrség intézkedett, hogy a makói vasúti állomásnál várják a meggyanusított bizost, akit a csendőrlaktanyára kísértek, megmozdították és mindössze 8 koronát találtak nála. Megkérdezték a vele együtt utazott *Platzer*t, hogy tud-e valamit az állítólagos lopásról. A pénzügyőr ezt mondta:

— Annyit tudok, hogy a biztos urnak nem volt egy krajcárja se, amikor Apátfalvára mentünk, mert minden pénzt elkártyázta. Nagyon csodálkoztam, hogy amikor eljöttünk *Kerekes*-től, elhívott egy kis hentesboltba és ott nekem uzsonnát fizetett. „Honnan van pénz?” — kérdeztem tőle — „hiszen elkártyáztad az utolsó garasodat is.” Ő azt mondta, hogy *Igaz* Rozál-tól kapott öt forintot, mert az a nő neki kedvese volt. Be is mentünk a henteshez és egy forint árá uzsonnát fizetett.

A csendőrök vallatára fogták a bizost is, aki kijelentette, hogy nem lopta el a *Kerekes* pénzt. A vizsgálatot tovább folytatták és az eltűnt bőrtárcát megtalálták a *Kerekes* házában egy félreeső helyen, de a pénz nem volt benne. Azt is megállapították, hogy a biztos volt kint azon a helyen, ahol a tárcát megtalálták. Az öt forintos eredete után is kutatni kezdtek. *Kerekes*né azt állította, hogy az ellopott bankók közt csak egy 10 koronás bankjegy volt, azon pedig egy kis tintafolt látható. A csendőrség beszerelte azt a tíz koronást, amelyet a biztos a hentesboltban fölvaltott és megállapította, hogy azon egy kis tintafolt van.

Ezen az alapon a kir. ügyészség vádiratot készített *Érdeki* ellen, akit lopás bűntettével vádoltak meg.

Most tárgyalta az ügyet a szegedi büntető törvényszék *Pékay* Elek elnöklésével. A vád-

lott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert ő nem lopta el a pénzt.

— Honnét volt önnek tíz koronája, amikor minden pénzt elkártyázta? — kérdezte az elnök.

— Igaz Rozálától kaptam, aki most már a feleségem.

A törvényszék nem látta bebizonyítva azt, hogy *Érdeki* lopta el a 230 koronát és így fölmentette a vád alól.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Kapuzárás.

Arad, május 3.

Első évadját zárta ma este *Szendrey* Mihály Aradon, s az első évad mérlegét álapította meg a színházi bizottság. S a színházi bizottság, amely az előző években a menykövekhez és a bírságokhoz szokott — a mire volt is oka — ma csupa dicséret és csupa elismerés volt. S a bizottság, amely a köztetszésre is nehezen nyomja a hivatalos bályeget: *Szendrey* Mihályval szemben teljes megelégedésének adott kifejezést.

S a színházi bizottság ezuttal nem a maga külön véleményét adta jegyzőkönyv alá, hanem a közönség hangulatát összegezte. Az első szezon próbaideje *Szendrey*nek nagy sikert jelentett. Nem jött lehetetlen programmal, bűbárokkel, s mindent megtett, a mivel a közönségnek szépet, jót és kedveset nyújthat. Adott újdonságokat, a színpad jelességeiből annyit vendégszerepeltetett, a mennyit azelőtt soha, a társulata megállította a sarat: ez a titka a népszerűségnek, a melyet az első évad után *Szendrey* a magáénak mondott.

Színidirektornál a népszerűség nagy szó. Minél jobban foglalkoznak valamivel, annál több kifogásolni, panaszolni valót találhatnak rajta. S nem is lehet mondaní, hogy mind a panaszok nélkül való lenne. A színházi bizottság a mai dicső nyilatkozatokban is megemlíti az apróbb hiányokat. Ilyenek nélkül nincsen színház. De *Szendrey*nél nem lehet elvitatni, hogy minden fogyatékoságot, a melyet fölpanaszoltak, pótolni igyekezett. De hát az ellen egy vidéki színházgató sincsen vértelve, hogy valamelyik tagja a szezon közepén a fővárosi színpadok egyikéhez ne szegődjön.

A becsületes, tiszta szándék, s a komoly igyekezet: ennek köszönhetette *Szendrey* Mihály az első évad sikereit, s ezeket tüntette ki benne ritka meleg hangú dicséretével a színházi bizottság. A dicséret *Szendrey*t mindenestre megillette, — de hihető, hogy nem fogja elbizakodottá tenni. Az aradi közönség, amelyet ő nemcsak az első évad révén ismer, művészi igényeinek tovább is hűséges szolgája lesz, számot vett tovább is azzal a nívóval, a melyet Arad intelligenciája a színházról megkövetel, — s így a színházi bizottság mai elismerése bizonyára állandó refrénje lesz a színházi kapuzárásoknak.

* A világegyetem összességében és így Földünkön is meggyilvánuló nagy átalakulások és belső forrongások nap-nap után foglalkoztatják a gondolkozó embert. A Vezuv borzasztó kitörése és a tengerentúli San-Franciskóban történt rettenetes földrengés emléke sokáig fog élni mindenkiben. Ki ne érdeklődnék tehát ezen jelenségek okai iránt, ki ne kutatná azokat a titokzatos erőket, melyek felettünk állva csak pusztító hatásaikban jelentkeznek. A megismerés munkájában a magyar közönség a Világegyetem című most megjelenő munkában hű segítő társat nyer. *Cholnoky* Jenő és *Kövesligethy* Radó egyetemi tanárok vállalkoztak arra, hogy az Athenaeum kiadásában megjelenő Műveltség Könyvtára harmadik kötetében, A Világegyetemben a Föld és a Csillagvilág minden

tüneményeit ismertessék. A *volkánizmus* című fejezetre már most is felhívjuk olvasóink figyelmét, a mely a fenti kérdésekre szépen megírt formában és számos művészi kivitelei természetesen képből és részben s színes műmellékletben válaszol. Ezzel a munkával különben a napokban bővebben fogunk foglalkozni.

Huszonkilenc választás.

(Ötödik nap.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 3

A választások most már csak mint személykérdések érdeklik a közönséget, mert a pártok aránya és hatalmi viszonya az eddigi választásokkal végképpen eldőlt. A mai ötödik napon 29 kerületben volt választás, melyek eredményéről a következő táviratok szólnak:

Mátészalkán. *Szunyog* Mihály volt függetlenségi képviselőt újból megválasztották.

Vajda Hunyad. *Szentiványi* Gábor függetlenségi nagy lelkesedéssel egyhangulag képviselővé választották.

Nyitra. Szenicen reggel 4 órakor fejezték be a szavazást. *Emődy* József alkotmánypárti jelöltre 898, *Veszelszky* tót néppártira 757 szavazatot esett, minek következtében előbbi 141 szótöbbséggel képviselővé választották.

Verbő. A választást be kellett szüntetni, mert *szavazás közben a szavazati jegyzéknyv a nagy zűrzavarban elveszett.*

Déva. *Imets* Ignác elnök fél 9 órakor kihirdette, hogy gróf *Thorockay* Miklós függetlenségi egyhangulag képviselővé választották.

Körösbánya. *Damján* Vazul esperes, volt nemzetiségi képviselőt egyhangulag megválasztották.

Szászvároson. *Muntean* Aurél dr. nemzetiségi képviselőt megválasztották.

Vágujhely. *Maróth* Aladár alkotmánypárti jelöltet túlnyomó többséggel képviselővé választották.

Vágvecse. *Ajtay-Horváth* Dezső néppárti jelöltet szótöbbséggel képviselővé választották.

Szamosújváron a választási elnök a polgármesteri épületet katonai kordonnal záratta körül oly módon, hogy még a hírlaptudósítokat is kizárták a választási helyiségből. *Dániel* László újpárti jelölt részére kijelölt sátorban egy ember az éjjel szívészélhűdés következtében meghalt. *Bandy* alispán ideérkezett, hogy a választási elnököt a rend fentartásában támogatassa. *Papp* József, a függetlenségi párt jelöltjének hívei minden erejüket megfeszítik, hogy a győzelmet a maguk részükre biztosítsák, azonban a *Dániel*-párt az utolsó napokban aránytalanul megnövekedett. A szavazás 9 órakor vette kezdetét. A választókat tízes csoportokként bocsátják a választási urna elé.

Délután fél háromkor *Dánielnek* 141, *Papnak* 139 és *Mártonffy* Mártonnak 39 szavazata volt. A választás késő éjjeli órákig fog tartani.

Magyaróvár. *Giesswein* Sándor néppártit egyhangulag képviselővé választották.

Vidombákon. *Schmidt* Károly szász nemzetiségi jelöltet egyhangulag képviselővé választották.

Bethlen. *Bethlen* Adám gróf függetlenségi 500 szótöbbséggel képviselővé választották.

Nagy Honda. *Mihályi* Tivador román nemzetiségit 340 szótöbbséggel képviselővé választották.

Magyar-Lápos. *Teleki* Géza gróf alkotmánypártit 161 szótöbbséggel képviselővé választották.

Nagy-Károly. *Károlyi* István gróf függetlenségi egyhangulag képviselővé választották.

Csenger. *Luby* Béla függetlenségi képviselővé választották.

Nagybánya. *Földes* Béla függetlenségi képviselővé választották.

Krassóban. *Pilis* István dr. függetlenségi elnök délután 5 órakor 708, *Lukács* Szilárd román nemzetiséginek 516 szavazata volt.

Aranyosmedgyesen. *Vécsey* László báró esti 7 óráig 800, *Tatár* román nemzetiségi 500 és *Czizmadia* Sándor 60 szavazatot kapott. A választás a hajnali órák előtt aligha ér véget.

Belényesen izgalmas küzdelem folyt le *Barta* Ferenc dr. függetlenségi és *Csordás* János nemzetiségi jelölt között. A választás eredményét éjjel fél 2 órakor hirdették ki: *Barta* 1801, *Csordás* 918 szavazatot kapott, tehát *Barta* 888 szótöbbséggel megválasztott. *Barta* Ferenc dr. tudvalevőleg az Aradi Hitelbank mint szövetkezetek igazgatósági elnöke.

Nagysomkúton. *Teleki* Pál gróf alkotmánypárti és *Vajda* Sándor román nemzetiségi állanak szemben. Előbbire délután 8 órakor 276, *Vajdára* 61 szavazatot adtak le.

Dobrán. *Rozvány* István dr. nagyszalontai ügyvéd (*Béles* János aradi kir. közjegyző veje) és Cs. *Lázár* László alkotmánypárti küzdenek a mandátumért. Délután fél 6 órakor *Rozványnak* 239, *Lázárnak* 179 szavazata volt.

Hátszeg. Az itteni választókerületben *Ajtay* Aladár alkotmánypárti és *Maderspach* Viktor függetlenségi párti jelöltek küzdenek egymással. A küzdelem erősnek ígérkezik, mert a választók majdnem egyenlő arányban oszlanak meg. Este 7 órakor *Ajtay* 40 szavazattal vezetett. Fél kilencre kitérték a zárórát.

Megválasztott képviselők.

A választások két első napján megválasztott képviselők ezek:

Függetlenségiak:

Apponyi Albert gróf, Jászberény.
Babó Mihály, Halas.
Bakó József, Enying.
Bakonyi Samu, Debrecen II.
Bercsai Andor, Ákosfalva (uj).
Balogh Mihály, Nagyszalonta.
Barta Odön, Beregszász.
Bernáth Zoltán, Nagykapos.
Betege Imre, Deés.
Baloghy Ernő, Újverbász (uj).
Barabás Béla, Arad.
Barabás Béla, Nagyvárad.
Ballagi Aladár, Budapest IX—X.
Bartal Ferenc, D. Szerdahely.
Baross János, Lovrin.
Batthyány József gróf, Keszthely.
Batthyány Tivadar gróf, Pécs.
Batthyány Tivadar, Zúrány.
Bedőházy János, Marosvásárhely II.
Becsey Károly dr., Szeged II.
Bene István, Szepsiszentgyörgy.
Benedek János, H. Bőszörmény.
Beniczky Elemér, Pétervásár (uj).
Bethlen István gróf, Mezőség.
Bizony Ákos, Miskolc II.
Bohus Károly, Pancsova (uj).
Bernáth Béla, Mád.
Bottlik János, Vác.
Buza Barna, Sátorajaujhely.
Burgán Aladár, Késmárk.
Bozóky Árpád, Lunszentmárton.
Brázay Zoltán, Illyefalva.
Berzsenyi Jenő, Kiscell.
Bottlik István, Mezőkeresztes (uj).
Banyovszky Rózsó gróf, Kölesd.
Banyovszky Sándor gróf, D. Vecse.
Czobor László, Korpona.
Chernel Gyula, Nagyatád.
Csizmadia Endre dr. Sopron.
Csontos Andor, Vél (uj).
Cányi Sándor, Dárda.
Csépany Géza, Gyöngyöspata.
Draskóczy László, Rimaszcés.
Dudics Endre, Huszt (uj).
Eöser Antal, Marosludas (uj).
Egry Béla, Pécsvárad.
Eltner Zsigmond, Zalaszentgróth.
Filep Albert, Gernyeszeg (uj).
Farkasházy Zsigmond Eösed.
Fábry Károly Gyoma.
Fazóg Antal, Csongrád.
Ferenczy Géza, Nagyajta.
Ferbach Károly, Kercyája.
Földes Béla, Nagybánya.
Ferbach Péter, Zombor.
Fried Lajos, Munkács (uj).
Ferdinandy Béla, Mohács.
Gál Sándor, Nyárádszereda.
Gaál Gaszton, Lengyelitől (uj).
Gaál Gyula, Kolozs (uj).
Gál Andras, Szirma-Bessenyő (uj).
Gáspár János, Nagyenyed (uj).
Gubody Ferenc, Nagykőrös (uj).
Günther Antal, Igio.
Györcypál Domokos, Csikszereda.
Gyarmaty Dezső, Székelykeresztur (uj).
Hajdu Frigyes, Facset (uj).
Haviar Dániel, Sarvas.
Hebrony József, Déds (uj).
Herman Ferenc, Fülöpszállás.
Hadik János gróf Szín.
Halász Lajos dr. Ugra.
Hirtenstein Lajos Mezőkászony (uj).
Horthy Béla Tenke.
Horváth József, Marosujvár.
Hédervári László, Gödöllő.
Hilbert Károly, Győr.
Hock János, Kecskemét I.
Hódy Gyula, Zombolya (uj).
Holló Lajos, Félégháza.
Hrabovszky Guidó, Kisvárd.
Hoitsy Pál, Papa.
Horváth Gyula, Csákvár.
Hellebronth Géza, Nagyfűged.
Hentaher Lajos, Somovásárhely.
Hindler Erő, Orlánd.
Hoffmann Ottó, Tab (uj).
Hlyés Bálint, Báránd.
Inkey József báró, Csurgó.
Irsay József, Gyula (uj).
Justh Gyula, Makó.
Justh György ifj., Szucsány (uj).
Justh János, Hajduszentmihály (uj).
Kossuth Ferenc, Cegléd.
Károlyi István gróf, Nagy-Károly.
Kun Árpád, Tasnád.
Kmetz Károly, Esztergom.
Krasznay Ferenc, Dunapataj.
Kállay Ubul, Veszprém.
Kelemen Samu, Szatmár.
Kunko István, Nagymánd.
Korda Andor, Magyar Cseke (uj).
Kállosy József, Nógrád.
Keller István, A. Dabas.
Kovács Ernő, Szaka.
Kökényesdy Mihály, Máramarossziget (uj).
Kereke György, Sásd.
Kelemen Béla, Tapé.
Kuszka István, Nemesócsa.
Kubinyi Márton, Szirák.
Kaufman Géza, Ugod.
Kovácsy Albert, Székelyudvarhely (uj).
Kállay Lipót, Nyírbogdány.
Kubik Béla, Mezőcsát.
Kállay Tamás, Székelyudvarhely vidéki.
Kacsócs Géza, Szill.
Keszits Antal dr., Budapest III. (uj).
Lázár Zsárd, Kiszend.
Laskay Gyula, Beregszó-Ujfalu.
Lovász Andor, Zenta.
Lányi Mór, Regőce (uj).
Lóvay Mihály, Abony (uj).
Liptay Ferenc, Ráckeve (uj).
Lengyel Zoltán, Zilah.
Lovász Márton, Magyarakanizsa.
Lukács Gyula, Körmen.
Lázár Pál, Bácsalmás.
Lachne Hugó, Kőszeg.
Luby Béla, Csenger.
Luby Géza, Fehérgyarmat.
Madarász József ifj., Sárkeresztur.
Majthényi Ádám, Mezőkövesd.
Malatinszky György, Poroszló.
Marjai Péter, Hosszupály.
Mérey Lajos, Nyitra.
Molnár Ákos, Székelyhid.
ifj. Madarász József, Léva.
Mahler György, Újszentanna (uj).
Melczér Géza, Edelény (uj).
Markos Gyula, Péér.
Máriássy Mihály, Lőcse.

Meczner Béla, Királyhelme.
 Mészó László, Nyíregyháza.
 Mezőssy Béla, Nagykálló.
 Miksa Imre, Felső.
 Molnár Jenő, Szent.
 Molnár Albert, Lőnc.
 Nagy Sándor, Nagylak.
 Nemes Bertalan, Gőnc (uj).
 Novák Dániel, Técső (uj).
 Nagy Emil, Szolnok.
 Nemeth Imre dr., Budapest II.
 Olaj Lajos, Szigetvár.
 Pisztor Mór, Kolozsvár I.
 Petrogalyi Oszkár, Besztercebánya.
 Pataky László, Dicsőszentmárton (uj).
 Putnoky Mór, Putnok.
 Pozsgay Miklós, Kécs.
 Polónyi Dezső, Kézdivásárhely (uj).
 Polónyi Géza, Ungvár.
 Polónyi Géza, Budapest IV.
 Pap Zoltán, Tiszalök.
 Rajk Aladár, Baja.
 Rakosi Viktor, Hajdunánás.
 Ratkay László, Pincehely.
 Rath Endre, Kézdivásárhely.
 Rigó Lajos, Bihar.
 Schifft József, Gyula.
 Ság M. n. Zsolna (uj).
 Sighy Gyula, Somorja.
 Samassa János, Kápolna.
 Simkó József, Oláhfa.
 Somogyi Aladár, Törökszentmiklós.
 Steiner Ferenc, Kiskerek.
 Sebess Dénes, Marosvásárhely II.
 Sümei Vilmos, Gyergyószentmiklós.
 Szabó István, Győrmező.
 Szalay László, Szikszó.
 Szatmári Mór, Margitta.
 Szappanos István, Kécskemét II.
 Szederkenyi Nándor, Eger.
 Szász Zsombor, Dicső.
 Szemere Huba, Monor.
 Szilva István, Paks.
 Szilva János, Szekes.
 Székely Antal dr., Budapest I.
 Szentivány Gábor, Vajdahunyad.
 Szunyogh Mihály, Matészalka.
 Teleki Arvéd gróf, Újvidék.
 Thaly Kálmán, Debrecen I.
 Thaly László, Kaposvár.
 Thoroczkay Viktor, Torockó (uj).
 Tolnay Lajos, Siklós (uj).
 Toth János, Mezőtúr.
 Tutsek Sándor, Bánffyahunyad (uj).
 Török Ferenc, Csikarcsfalva.
 Török Kálmán, Gyöngyös (uj).
 Thoroczkay Viktor gróf, Dava.
 Ujton Gábor S. Helyőse.
 Ujházy Iván, Eperjes (uj).
 Uray Imre, Tiszahat.
 Urmány Nándor, Szászrégen.
 Uray Miklós, Nyírbátor.
 Vasárhelyi Dezső, Pecska (uj).
 Veresmarthy Miklós, Szent-Endre (uj).
 Vertán Endre, Torda.
 Vraday Imre, nagyberek.
 Világby Gyula, Tata.
 Várvány Károly, Torna (uj).
 Veress József, Orosháza.
 Weber János, Bonyhád.
 Wesselényi Miklós báró, Kolozsvár.
 Zichy Jenő gróf, Szekesfehervár.
 Zikar János, Kovászna.
 Zichy Vladimir gróf, Balassagyarmat.
 Zichy Miklós, Udvard.
 Zieger Kálmán, Csáktornya (uj).
 Zilinszky István, Dorog.

Alkotmánypártiak.

Andrássy Gyula gróf, Tókeerebes.
 Andrássy Géza gróf, Rozsnyó.
 Andrássy Sándor gróf, Olaszliszka.
 Andrássy Sándor gróf, Homonna.
 Battig Ödön, Szilacs (uj).
 Batthyány Lajos gróf, Bodajk.
 Bernáti István, Rimaszombat.
 Baross Juszti, Tencsén.
 Bolgár Ferenc, Kismarton.
 Burdea Szilárd, Karánsebes.
 Csapregy István, Végvár.
 Csibur Mihály, Nagymihály (uj).
 Darányi Ignác, Tapolca.
 Dessewffy Aurél gróf, Girált.
 Emődy József, Nyitra.
 Erdődy Gyula gróf, Felsőőr.

Fillpp János, Új-Arad (uj).
 Fodor Kálmán, Galgóc.
 Hadik Sándor gróf, Apatin.
 Horvát Artur báró, Belavásár (uj).
 Heinrich Antal dr., T. Rékás (uj).
 Hammersberg László, Garboc Bogdány.
 Issekutz Győző, Erzsébetváros.
 Jekelfalussy Lajos, Zólyom (uj).
 Jungerfeld Károly báró, Olubló (uj).
 Kabdebó Gergely, Lippa.
 Karátsanyi Jenő gróf, Zichyfalva.
 Mihailovics Endre, Titel.
 Markbreit Gyula dr., Vizakna.
 Náray Lajos, Battonya.
 Nákó Sándor gróf, Nagyszentmihály (uj).
 Nehrabeczký György, Nagyberesna (uj).
 Pasa Miklós, Fehértemplom (uj).
 Pécsy Zsigmond, Héthárs (uj).
 Popovics Sándor, Pozsony II. (uj).
 Potoczky Dezső, Magyaszó (uj).
 Ralsz Aladár, Sz. Szombat.
 Révay Simon báró, Stubnya.
 Somsich Timar gróf, Galánta (uj).
 Semsey László, Nagy-Ida.
 Szász József, Komárom.
 Szemere Miklós, Köbörkut.
 Szivák Imre, Orczyfalva.
 Szontág Andor, Jolsva.
 Szereday Aladár, Teke (uj).
 Szinyei-Merse Félix, Kisszeben (uj).
 Sztéryni József, Brassó II. ker. (uj).
 Sztáray Sándor gróf, Szobránc.
 Stojanovics Iván báró, Moravica (uj).
 Teleki Géza gróf, Magyarlapos.
 Unlig Leó, Bérfa (uj).
 Uchricz Emil gróf, Abrudnanya (uj).
 Wekerle Sándor, Temesvár (uj).
 Ifj. Wekerle Sándor, Breznóbánya (uj).
 Zanella Richárd, Fiume.
 Zichy János gróf, Szabadbáránd.
 Zichy Géza gróf, Szeps (uj).
 Zsedényi Eda, Gömnicbánya (uj).

Néppárt:

Ajtos-Horváth Dezső, Vágvecse.
 Artim Mihály, Zoró.
 Beniczky Odón, Rózsahegy (uj).
 Buzáth Ferenc, Rum.
 Breastyenszky Kálmán, Privigye.
 Czitay Béla, Alsó Kubin (uj).
 Csernoch János, Szakolca.
 Calzmadia Ferenc, Szempe.
 Darányi Ferenc, Baksa.
 Ernő Sándor, Kiscsajhely (uj).
 Farkas József, Zalaegerszeg.
 Förster Ottó, Sársár.
 Glassw in Sándor, Magyaróvár.
 Hercz Károly, Lővő.
 Kovács Pál, Ersekújvár.
 László László, Nagyiklód.
 Majláth Géza gróf, Szécsen (uj).
 Mednyánszky László, Puchó (uj).
 Molnár János, Eszterháza.
 Nyári Béla, Alsóendva.
 Rakovszky István, Córna.
 Rakovszky Béla, Zámbockrét (uj).
 Ifj. Szmracsányi György, Vágbeszterce.
 Talos István, Nagymarton (uj).
 Tresztjanszky Kálmán, Privigye.
 Udvary Ferenc, Zirc.
 Zichy Aladár gróf, Nagykanizsa.

Ujpart:

Bánffy Dezső báró, Szeged I.

Demokrata:

Leltner Adolf, Miskolc I.
 Bródy Ernő dr., Nagy-Szöllős (uj).
 Vázsonyi Vilmos dr., Budapest VI.

Nemzetiségiek:

Bella Mátyás, L. Szt. Miklós (uj).
 Bachó László, Szent-János (uj).
 Bradiceanu Coriolán, Oravica.
 Bradiceanu Coriolán, Roman-Bogdan.
 Damján Vazul, Körösbánya.
 Goldis László, Radna (uj).
 Gyurits I. are, Caca.
 Hodisa Milán, Kupin.
 Jelticska Ferenc, Bajcsa (uj).
 Juriga Nándor, Stomfa (uj).
 Kollár Marion, N. Szombat (uj).
 Manojlovics János, Ozora (uj).
 Marisich László, T. Becse (uj).

Maniu Gyula dr., Alvinc.
 Mihályi Tivadar, Nagy-Ilonda.
 Oncu Miklós, Józshely (uj).
 Polit Mihály N.-Kikinda (uj).
 Pop C. István, Világos.
 Popovics György, Lugos.
 Petrovics István, Resica (uj).
 Suciu János Boros Jenő.
 Szekcsák Ferenc, Nemeszló.

Pártonkívüliek:

Copony Traugott, Brassó I.
 Erti János, Hódcság.
 Ivánka Oszkár, Ipolság.
 Melczér Vilmos, Segesvár.
 Mikszáth Kálmán, Fogaras.
 Mihályi Péter, Sugatag.
 Nyegre László, Ökörmező.
 Ober Károly, Medgyes.
 Pildner Ferenc, Köhalom.
 Schusztet Károly, Szentágota (uj).
 Sierbán Miklós, Alsó-Arpás.
 Széll Kálmán, Szent-Gotthárd.

Főispánok nyugdíja.

A horvát választások.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 3

Ma a budapesti választások foglalták le a politikai világ minden figyelmét. Ami egyéb történt a politikában, arról alábbi tudósításunk szól:

A volt főispánok nyugdíja.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a belügyminiszteriumban most készíttik el a volt főispánok nyugdíjazására vonatkozó tervezetet, amelyet azután jóváhagyás végett benyújtanak Andrássy Gyula gróf belügyminiszterhez.

A tervezet főbb pontjai a következők:

1. A volt főispánok május elsejétől kezdve megkapják nyugdíjukat, mert államilra járó fizetésüket már fölvevették.

2. Kivétel nélkül minden főispán kap nyugdíjat, akinek hat évi közszolgálatra volt.

3. Azok a főispánok, akik a Fejérvár-kormány előtt szolgáltak, de beadták lemondásukat, teljes fizetésüket kapják nyugdíj gyanánt.

Ezekből az intézkedésekből derül ki legvilágosabban, mennyire rossz a régi nyugdíjtörvény, amelynek értelmében a kormánynak most el kell járnia. Így például Köcsön Lajos, a volt turóczi főispán, aki azelőtt csak mint pénzügyminiszteri titkár szolgált az államot, most nyugdíjban jelentékenyen nagyobb összeget kap, mint titkári hivataloskodása idején, holott csak hat hétig volt főispán. Nagy Mihály is, aki régebben törvényszéki bíró volt, sokkal magasabb nyugdíjban részesül, mint amennyi fizetése volt törvényszéki bíró korában. Az egész nyugdíjazási akció óriási összeggel — csupán évenként kétszáz ezer koronával terhel meg az államkincstárt.

Wekerle rendeletét elkobozták.

Zágrábból táviratozzák: Az állami ügyészség elkobozta Wekerle Sándor miniszterelnöknek a magyar kormány nevében kiadott azon rendeletét, amely meghagyja, hogy a hivatalnok-választók akaratnyilvánítását a szavazásoknál semmiféle befolyás ne akadályozza. Az elkobzás azért történt, hogy a hivatalnokok ne vegyennek tudomást a kormány intencióiról. A konfiskálás leírhatatlan izgatottságot keltett a hivatalnokok körében.

A horvát ellenzék győzelme.

Zágrábból táviratozzák: A mai választások az ellenzék fényes győzelmével végződtek. A nemzeti párt — a horvát kormányt — összesen *tíz*, az ellenzék pedig *harmincegy* mandátumot kapott. Zágráb is ellenzéki képviselőket választott, többek között Kulmer Miloszláv grófot.

Zimonyból jelentik: Zimonyban erős harc folyik a horvát nemzeti párti és a szerb nemzeti párti jelöltek között. Utóbbiak most először állítanak jelöltet a horvát nemzetiségivel szemben. Délelőtt 10 órakor a nemzeti párti Kosovac Fridolinak 258, Badics Milivoj dr. szerb nemzetiségi jelöltnek 208 szavazata volt. Tekintve, hogy a szavazatok legnagyobb része már le van adva, Kosovac győzelme biztosnak látszik.

SPORT.

+ A tornaegyesület rendkívüli közgyűlése. Az Aradi Tornaegyesület május 11-én pénteken este 7 órakor a liceumi tornacsarnokban rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület összes tagjai ezennel meghívottnak. Tárty: az időközben lemondott ellenőr helyett új ellenőr választása. Urbán Iván elők. Nagy Sándor titkár-művezető.

Öngyilkos urileány.

(Halálgrás a második emeletről.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 3

Ma kora reggel egy budapesti fiatal urileány öngyilkosságot követett el, mert idegbaj gyötörte, melyet ő képzelődésében gyógyíthatatlannak tartott. Az öngyilkos Mandl Edit, Mandl Herman magánzó 24 éves leánya. Két férfitestvére közül az egyik ügyvéd: Mandl Sándor dr., a másik orvosnövendék; nőtestvére közül egyik szobrásznő, a másik színésznő. Az öngyilkos leány szüleinél lakott a Ferenc-körut 2. számú házban.

A leányon nem vették észre az életuntagságot, bár betegsége miatt sokat aggódott. Tegnap este is nyugodtan tért pihenőre. Ma reggel hat órakor, amikor hozzátartozói még aludtak, felkelt, felöltözött és anélkül, hogy a cselédek észrevették volna, eltávozott a lakásból. Egy ideig a Ferenc-köruton sétált fel s alá, aztán bement a 19. számú házba és felsietett a II-ik emeletre. A házfelügyelőné, Törökne láttá, de azt hitte, fodrásznő.

A szerencsétlen leány pedig, amint felért a második emeletre, keresztül ugrott a korláton. Nagy zuhanással esett az udvar kövezetére. A házbeliek riadtan siettek az eszméletlenül fekvő leányhoz. A leány még élt. Ertesítették a mentőket, amikor azonban azok kiértek, a leány meghalt.

A házbeliek nem ismerték az öngyilkost. A rendőrség részéről Schiffer János rendőrfogalmazó ment ki az öngyilkosság helyszínére. Ezalatt Mandl Sándor dr. ügyvéd észrevette, hogy huga eltűnt. Nyomban a rendőrségre sietett, ahol bejelentette nővére eltűnését. Itt már tudták a Ferenc-köruti öngyilkosságot. Közölték Mandlial, aki nyomban kocsiba ült és kihajtatott a Ferenc-körut 19. számú házba. Az öngyilkos leány holtteste még ott feküdt az udvar kövezetén. Amint az ügyvéd megpillantotta a halottat, felkiáltott:

— Ez az én nővérem!

Az ügyvéd mélyen megtörve borult a halottára. A leány egy sor írást sem hagyott hátra, amelyben megmagyarázta volna öngyilkosságának az okát. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Tagányi Sándor választása.

(Aradi jelölt Szászhermányon.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 3

A napokban megemléztünk, hogy az arad jelöltek száma megsaporodott egygyel, amelyben Tagányi Sándor dr., a herceg Sulkowski-uradalom vagyonkezelője szintén föllépett egyik erdélyi kerületben. Tagányi tudvalevőleg már egy ízben tagja volt a képviselőháznak akkoriban, amikor nőül vette Sulkowsky Ida hercegnőt, akitől most válik.

Tagányit időközi választáson, Ortutay Gyula halála után, a jászashelyi kerület választotta meg szabadelvűpárti programmal. A mandátum azonban nem sokáig volt a birtokában, mert feloszlatták a Házat. A következő választáson, Seidl Kálmán alatt, nagy meglepetést keltett, amikor egy addig ismeretlen, de a kerületből származó fiatalember: Szombathy György dr. lépett föl Tagányival szemben szintén szabadelvűpárti programmal. A választás Tagányi bukásával végződött, míg Szombathy a tavalyi választáson is elnyerte a jászashelyi kerület mandátumát, amelyet most Oncu Miklós vett el tőle.

Tagányi Sándor azóta nem próbálkozott meg jelöltséggel. Most azonban, mint említettük, ismét kerület után nézett. Jelölése azonban oly titokban történt, hogy Aradon nem is tudták róla. Csak ma derült ki, hogy függetlenségi programmal a Brassó melletti Szászhermányon lépett föl, ahol ma volt a választás. Az erről szóló táviratunk a következő:

Szászhermányon Hintz Ernő hivatalos jelölttel szemben Coppony Vilmos szász és Tagányi Sándor dr. aradi függetlenségi párti vetők fel a küzdelmet, mely nagy arányokat ölt.

Későbbi távirat jelenti, hogy a választás eredménye a következő:

Tagányi Sándor dr.	246
Coppony Vilmos	232
Hintz Ernő	23

szavazatot kapott.

Minthogy Tagányi Sándornak kilenc szavazat hiányzott az általános többséghez, Tagányi Sándor dr. függetlenségi és Coppony Vilmos szász között pótválasztás lesz.

Egy ügyvéd tragédiája.

(A Remenyik-ügy áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 3.

Egy ártatlanul meghurcolt ember jutott az eleven holtak birodalmába, a lipótmezei tébolydába. Szorgalmas, ambiciózus és tehetséges ügyvéd volt Budapesten Róth Sándor dr., akit tegnap beszállítottak a tébolydába. Egyszerűen, feltűnés nélkül dolgozott szerény, de fejlődésben levő irodájában.

Harmadfél év előtt katasztrófa csapott le Róth Sándor dr.-ra. Egyik nagyobb ügyfelét, Krausz Emilt 150.000 koronányi váltóhamisítás miatt letartóztatták. Remenyik és fia gazdag kolozvári cég terhére követte el a váltóhamisításokat. Egy bányavállalat finanszírozásába ugratta bele Krausz Emil e nagy céget, a finanszírozás céljaira adott váltókat fordította a maga céljaira Krausz Emil. E feltűnést keltett ügyben a rendőrség vizsgálatot indított. A vizsgálat legelőbb a váltók értékesítésének körülményeire terjedt ki. Rögtön konstatálták, hogy a váltók Róth Sándor dr. után eszkomptáltak budapesti bankoknál. A rendőrség azonnal vizsgálati fogságba helyezte Róth Sándor

dr.-t, ki hiába erősítgette ártatlanságát. De mivel az ügy nagyjelentőségű volt s Krausz Emil megszökött, Róth Sándor dr.-t vizsgálati fogságban tartották.

Az ügy a vizsgálat hosszadalmassága miatt csak pár hét múlva került a vádtanács elé, hol Róth Sándor dr. annyira tisztázta magát a gyanu alól, hogy a vádtanács azonnal szabadon bocsátotta s a megtartott tárgyalás során az ügyész elejtette a vádat Róth Sándor ellen, sőt hangoztatta, hogy meg a gyanu árnya sem érheti Róth Sándort.

De mire a bíróságtól, az ügyészségtől Róth Sándor megkapta az elégtételt, már későn volt. Leiki világát a vizsgálati fogság teljesen feladta. A hatalmas, atlétai természetű ember helyett testben lélekben megtört, lesóványodott ember került ki a fogságból. Irodája ezalatt szétfűzlött, ügyfelei elszéledtek. Munkához akart látni, de az emberek kerültek, a hivatalokban gyanusan néztek, kartársai ha tudták kerültek s beköszöntött a nyomor, a mindennapi kenyér hiánya. Több jó kartársa támogatni akarta, de könyöradományokat nem akart elfogadni. Egész nap járt-kelt, akit megfoghatott, annak bizonyítgatni kezdte ártatlanságát, csak ezt hangoztatta ismerősnek, idegennek, mindenkit csak ez érdekelné.

Fokról-fokra sötétült elméje, már hetek óta tervezték kartársai, hogy szanatóriumba küldik, de Róth Sándor dr. itt maradt, hogy ártatlanságát hangoztassa városszerte. Tegnapelőtt Ó Budára ment ki s ott vendéglőkben s kávéházakban beszédeket tartott ártatlanságáról s tegnap ugyanezt a Császárfürdő épületében kezdte el, ott tört ki rajta a dühöngés. Mikor megfogták, hogy beszállítsák a tébolydába, akkor is ártatlanságáról ordított, zavarosan, kétségbeesett erőlködéssel.

Szenzációs kinevezések.

(Semmi sem lehetetlen!)

Arad, május 3.

Pallay Sándor szigorló orvosnövendék, aki évekig volt titkára Kosuth Ferenc pártelnöknek, most első osztályú államvasuti ellenőrnek nevezte ki Kosuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter. A kinevezés indokai korántsem a protekciós rendszer feléledésében keresendők. Tudvalevőleg az első osztályú vasuti ellenőr azt őrzi ellen, hogy nem mutatkoznak e beteges jelenségek a vasuton s nyilvánvaló, hogy ehhez egy szigorló orvosnövendék ért legjobban. Pallay azonban ezenkívül is szakértő. Már kora ifjúságában több ízben tudomást vett a következőkről:

1. Megy a vonat, megy a vonat Kanizsára...
2. Megy a vonat, forog a kereke...
3. Verd meg Isten a gőzkocsi kerekét!...

Mindezekből látható, hogy Pallay tudja, miszerint a vonat Budapest és Kanizsa között közeledik; miszerint a vonat kerekai menetelés közben forgó mozgást végeznek; továbbá, hogy a jó istenkének már régebben feladatává tétetett a lokomotív kerekének megütlegetése. Ennyi szakértelem és a medikai pályán kifejtett eredménydus párttitkári működés után csak a rut irigység mondhatja, hogy a kinevezés érdemellenül történt.

Saját külön befentesünk legjobban a következő, ugyancsak hívaló érdemek jutalmazására szolgáló kinevezésekről értesül:

Tekintettel ama bokros érdemekre, melyeket Péterffy Antal a tűzoltóság kifejlesztése körül szerzett, a kultuszminiszter ur óméltósága fentnevezettet a buttyini orthodox izraelita hitközség főrahbjának nevezte ki. A kinevezés főindoka az, hogy Péterffy, aki különben hosszabb ideig vezette a motoros küldöttséget és a pártügyeket, több ízben

igen elismerőleg nyilatkozott az aradi Chevre Ka-
discharól.

Nem kevésbé szenzációs eset, hogy Kossuth Pál aradi gyógyszerész a kormányozható léghajó feltalálójának nevezte ki a közlekedésügyi miniszter. Kossuth Pál ugyanis több ízben ama nézetének adott kifejezést, hogy magasan repül a daru, szépen szól, ami teljes mértékben bizonyítja, hogy ő már régebben foglalkozott a repülés problémájával. Ez egyébként abból is kiderül, hogy ő volt az, akiről egy városi közgyűlésen tartott magasröpű beszéde után Schwarz Jenő, a közismert költő így nyilatkozott:

— Gyermekem, oh mi szavak szálltak ki fogad rekeszéből?

Határozottan feltűnést fog kelteni Edvi-Ilés Lászlónak sőfővédéki körlevesséi való kinevezése, melyre az adott okot, hogy ő az új kormány kinevezése után történt üdvözlőtávirat alkalmából a következő elvi kijelentést tette:

— Üdvözlés az élet sója!

Az új kormány ténykedései között mindenesetre dicséretreméltó és csupán helyeseihető az, hogy Fényes Kálmán egyeztetve az aradi farskola igazgatói állását. Az a nyomasztó szükség, amely ezen kinevezést határozottan üdvössé teszi, annál nagyobb jelentőséget ad a kitüntetésnek, mivel Fényes Kálmán az, aki nyíltan hirdeti, hogy nem lehet az ember fából. Reá annál nyugodtabban lehet bízni a fakát, mivel ő elvből csak nagy fába vágja a fejszéjét.

Amint sajnálattal értesülünk, a politikai és másirányú érdemek jutalmazása közben a legtöbb állás elfogyott s így Kovács Vincének már nem jutott más, csupán egy okleveles szülészeti kinevezés, amely különben határozottan méltó embert ért benne. Indokolja-e kitüntetés, hogy Kovács Vince már kora ifjúságától kezdve óva intette tanítványait nehogy rozsabokorban jöjjenek a világra, ami többnyire az alkohol túlságos élvezete után szokott az ifjúsággal megtörténni.

Lapunk zártakor arról értesülünk, hogy a honvédelmi miniszter Avarffy Gézát közkedveit költőnek nevezte ki. Az indokok teljesen ismeretlenek.

— zab.

A szászok és a magyarság.

(Belépés az alkotmánypartba.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 3.

Schmidt Károlyt, aki az előző országgyűlésen a szász csoportnak volt tagja, ma pártunkivüli programmal egyhangulag megválasztották a vidombáki kerületben. Schmidt a mandátum átvételekor választóihoz beszédet intézett, melyben többek között a nemzetiségi kérdésre vonatkozó alábbi érdekes kijelentést tette:

— A többi nemzetiségek szintén hatvanhetes alapon állanak ugyan, mindazonáltal a mi politikai állásunk nem az ő oldalukon van, mert a szászoknak érdekei nem azonosak hazánk többi nemzetiségeinek érdekeivel. Ellenkezőleg, a mieink teljesen kongruensek a vezető magyar elem érdekeivel. Hazánknak általunk lakott részében csak addig tarthatjuk meg a mai politikai állásunkat és őrizhetjük meg kulturális javainkat, amíg ebben az államban a vezető szerep a magyaroknak jut.

A többi nemzetiségek azonban — legalább eddig között programuk szerint — nem ismerik el a magyar fajnak ezt a hegemoniáját és többé kevésbé az államnak a federalizmus rendszere szerinti átalakulására törekcsenek. Ezen rendszer mellett pedig igen számos közösségben már most egészen a falhoz lennénk szorítva s jövőre a román faj nagyobb szaporodása következtében sorsunk végkép meg lenne

pecsételve. A többi nemzetiségek mellé való állásunk által megtagadjuk egész politikai fejlődésünket és speciális állásunkat, melyet a múltban elfoglaltunk és a jelenben még elfoglalunk a többi nemzetiségekkel szemben.

Amint 1848 előtt a magyarokkal együtt, mint harmadik nemzet, szűkebb hazánknak, Erdélynek kormányzásában osztozkodtunk, úgy az ethnografiai viszonyok most is és a jövőre is a magyarok oldalára állítanak bennünket. Ok az erősebb szövetségeseinek, akiknek segítségével a mai politikai birtokállományunkban maradhatunk. De mi is, számban a gyengébbek, az ő szükséges szövetségeseik vagyunk, akiknek hivatala az általunk lakott vidékekben a magyarság védő bástyája lenni a mindinkább előretörő románág ellen. Az utóbbiak erejét és fejlődési képességét én is tiszteltem és korántsem óhajtom, hogy velük szemben ellenséges álláspontot foglaljunk el. Legyen meg nekik is a természetes fejlődésük, de utóvégre a létért való küzdelemben mindenkinek maga maga a legközelebbi.

Ez a saját létünkért való küzdelem bennünket föltétlenül a magyarok mellé vezényel.

Schmidtnek ez a nyilatkozata nagyon világosan fejt ki a szászok megváltozott álláspontját. A szászok tehát most nem egyszerűen a kormányhoz, hanem a magyarsághoz csatlakoznak. A szász képviselők legközelebb valószínűleg belépnek az alkotmánypartba.

A budapesti választások.

Kilenc képviselő.

(A függetlenségi győzelme.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 3.

Budapest székesfőváros kilenc választókerülete ma nagy izgalmak között választotta meg képviselőit. A budapesti választások is nagy diadalt hoztak a függetlenségi pártnak: hét kerületben győztek — nagyjából egyhangulag — a függetlenségi jelöltek, egyik kerület demokrata, egyik pedig pártunkivüli képviselőt választott.

Legizgalmasabb — és csak reggel fog véget érni — a VII-ik kerületi választás, ahol Barabás Béla győzelme éjfél után bizonyossá vált. Barabás választásáról másutt számolunk be, a többi nyolc kerületben így folyt le a harc:

I. kerület: Szebeny Antal dr. függetlenségi.

Korán ébredtek az első kerületben az emberek. A szavazó polgárok olyan izgatottsággal mennek a küzdelembe, mintha küzdelemből egyáltalán lehetne szó. Szebeny Antal dr. függetlenséggel szemben csaknem az utolsó pillanatban lépett fel Kassics Péter pártunkivüli, de természetesen kevés a reménye. A közhangulat Szebeny mellett van, a házakon csaknem kizárólag Szebeny zászlókat lenget a szél.

Már hét óra tájban hosszú kocsisorban vonulnak fel a Szebeny-párti választók a krisztina-téri iskola elé. Fél nyolc órakor a Kassics-pártnak még nyoma sincsen.

A választási aktust fél 9 órakor kezdi meg Rónay Károly dr. választási elnök. Fél tíz órakor:

Szebeny Antal	96
Kassics Péter	30

Kassics szavazói fogynak, Szebeny Antal megválasztása bizonyos.

Féltizenegy órakor:

Szebeny Antal	251
Kassics Péter	42

Délután fél 3 órakor a szavazatok így állottak:

Szebeny Antal	1050
Kassics Péter	131

Ekkor Kassics Péter levelet intézett a választási elnökhöz, amelyben bejelentette, hogy a jelöltségtől visszalépett. Erre Szebeny Antal dr. függetlenségét képviselőnek jelentették ki.

II. kerület: Németh Imre dr. függetlenségi.

Az egyhangú választás öröme Németh Imre dr.-nak sem jutott osztályrészül, Lendl Adolf dr. ugyiszólván az utolsó pillanatban Németh függetlenségi ellen fellépett alkotmánypárti programmal. A választás a budai Vigadóban folyik. Hajnal József választási elnök 9 órakor küldi ki a bizottságokat és jelenti be a jelölteket. A Németh-árt túlyomó többségben van, úgy hogy győzelme előre látható. — Déli 12 órakor:

Németh Imre dr.	378
Lendl Adolf dr.	70

Délután nagyon lanyhán folyt a szavazás. Fél 4 órakor:

Németh Imre dr.	910
Lendl Adolf dr.	126

Ezután már alig jelentkezett szavazó és mikor 5 órakor kitűzték a zárórást, így állottak a szavazatok:

Németh Imre dr.	958
Lendl Adolf dr.	128

Lendl Adolf dr. ekkor bejelentette, hogy visszalép, mire Németh Imre dr. függetlenségét megválasztott képviselőnek jelentették ki.

III. kerület: Keszits Antal dr. függetlenségi.

Háromszor ment neki az ő budai választásnak Keszits Antal dr. fővárosi ügyvéd; kétszer megbukott, ma közfelkiáltással képviselővé választották, függetlenségi programmal.

Az egyhangú választás előrelátható volt és így Ó-Buda a rendes képét tartotta meg. A választási helyiség előtt csak kis csoport táborozott zászlók alatt.

Nyolc órakor benyújtották az ajánlási ívet, amelyen Keszits Antal dr.-t ajánlják képviselőnek. Félkilencig más ajánlat nem érkezett és így Keszits Antal dr.-t országgyűlési képviselőnek jelentették ki.

Nyomban küldöttség ment Keszitsért, aki azután nagy lelkesedés közben vette át a mandátumot.

IV. kerület: Polónyi Géza függetlenségi.

Csendes választás volt ma a Belvárosban. Ahol legutóbb is Tisza István és Andrássy Gyula állottak egymással szemben, izgalmas küzdelmet folytatva a mandátumért, ott ma Polónyi Géza igazságügyminisztert egyhangulag választották meg.

Polónyi hívei reggel 7 órakor gyülekeztek Saskör helyiségében. Innen mentek hangos énekszóval a váci-utcai választó-helyiségbe. Preyer Hugó választási elnök bejelenté, hogy Polónyi Gézát a következők ajánlották a IV. kerület képviselőjévé: Kléh István, Dobrovsky Agost, Krammer Károly, Sigray Pál, Schwarcz Pál, Günther Antal, Garai Soma, Barabás Béla, Wodiáner Hugó, Németh Antal és Rácz János.

Fél kilenc órakor az elnök újra jelenti:

— Ujabb bejelentés nem érkezett, így Polónyi Géza igazságügyminisztert egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentem ki. (Hosszas éjenzés.) Együttal szerencsét kívánok önöknek, hogy ily jól választottak. Polónyi Géza megér-

demli ezt a nagy kitüntetést. (Eljen.) Sajnos, azonban az új képviselő beteg, így nem jöhet ide közénk. Ajánlom, menjünk el mindannyian a lakására. (Zajos éljenzés.) A mandátumot majd küldöttség adja át. Ajánlom, hogy a küldöttség tagjai legyenek: Boross Soma, Török György, Eder Lajos, Eulenburg Salamon, Némál Antal, Wodianer Hugó, Katona Géza, Pesti Ferenc, Dobrowszky Ágost, Kléa István, Rácz János és Kaas Ivor. (Éljenzés.)

A nagy tömeg ezután a Kossuth-nóta hangjai mellett vonult végig a Váci utcán, a Kossuth Lajos-utcán és a Múzeum-köruton, a gróf Károlyi-utcaig, Polónyi Géza lakásáig.

A küldöttség elnöke, Preyer Hugó rövid beszédben üdvözölte az igazságügyminisztert és sok szerencsét kívánt neki.

Polónyi Géza válaszában hálásan megköszönte ezt a nagy kitüntetést és sajnálta, hogy betegsége gátolja, hogy a választói előtt megjelenjen.

A tömeg ezalatt folyton éljenzte az utcán Polónyit és szerette volna hallani új képviselőjét. Helyette azonban Preyer Hugó elnök jelent meg az erkélyen és kijelentette, hogy Polónyi nem jelenhet meg. Kéri a választók elnézését.

Ha már a minisztert nem is hallhatta a kíváncsi nép, a fiát akarta hallani.

— Éljen Polónyi Dezső! — kiáltások hangzottak el.

Csak hogy ifjabb Polónyi is beteg. De azért megjelent az erkélyen.

— Nem tudok beszélni. Berekedtem. Én is választásról jövök. Majd máskor többet.

Ez volt az egész. És mit tehetett mást a tömeg, végre a Kossuth-nóta hangjai mellett és Polónyi Géza éljenzése között széteszlott. — Tíz óra felé a Beiváros újra csendes volt. Senki sem tudta, hogy ott ma választottak.

V. kerület.

Meleg napja van a Lipótvárosnak. Az V. kerületben Sándor Pál, a kerület volt szabadpárti képviselője most pártonkívüli programmal ment a választási harcba, melyet Kreutzer Lipót dr. kereskedelmi akadémiai tanár, függetlenségi jelölttel kell megvívnia. Sándor Pált a kereskedők zöme támogatja, míg Kreutzer Lipót körül egyrészt a nagyiparosok, másrészt pedig a magántisztviselők lelkes csapata tömörül. Kreutzer ezenkívül a kormány bizalmával is dicsekedhetik. Nem kisebb emberek, mint Kossuth és Apponyi miniszterek szálltak sikra nyílt levélben a Kreutzer jelöltsége érdekében.

Az ötödik kerületben 8239 választó van bejegyezve. Azt hiszik, hogy ebből mintegy 4000-an fognak leszavazni. A Sándor-pártiak ebből 3000-et a maguk részére vindikálnak, míg Kreutzernek csak 1000-et szánnak. Viszont a Kreutzer párt optimistái legalább 2000 szavazatot remélnek.

Választási elnök Unger Alajos, aki ezt a tisztséget már több ízben betöltötte. A szavazás három küldöttségnél történik. A Lipótvárosban rendszeresen későn kelnek, ma azonban 7 órakor nagyon hangos volt a Vigadó téjéke.

A Kreutzer-párt a Vigadó-utcában és a Gizella-téren, míg a Sándor-párt a Vigadó-téren és a Mária Valéria-utcában tanyázik. Mindkét párt gyülekezési helyét óriási zászlóerdő jelzi. A Kreutzer párti kortesok nagy fehér tollakkal ékeskednek, épp így a kocsisaik is, míg a Sándor pártiaknál tollakat egyáltalában nem látni és csak a nemzeti színű karszalag jelzi a főkortesek nagy tisztségét. Felvonulás nem is volt. A pártok mindjárt a Vigadó körül gyülekeztek és így a szokásos zeneszó is elmaradt.

Unger Alajos választási elnök jelenti, hogy Sándor Pál és Kreutzer Lipót jelentettek be jelöltükül. Sándor Pál ajánlói: Hüttl Tivadar,

Fürst László, Stiller Mór dr., Baumel Jakab, Brédy Samu dr., Hajós Zsigmond dr., Halmos Armin, Dalmoky Béla dr., Kornfeld Pál, Welsz Odón dr. Kreutzer Lipót ajánlói: Mangold Armin dr., Mendi L. Gyula, Rudas Miksa, Neugebauer Sándor, Krieghaber Károly, Klein Mór, Grossmann Ignác, Kádár Mór, Mezei Gedeon, Gábor Bertalan, Reik Ferenc dr. Kilenc óra előtt sorsot húztak. Az elnök kimondta, hogy a szavazást a Sándor-pártiak kezdik. Ezt a kijelentést a Sándor-pártiak nagy lelkesedéssel fogadták, amit a Kreutzer-pártiak „Ki fogja végezni?” kiáltásokkal igyekeztek ellensúlyozni, mire viszont a Sándor-pártiak „Igea ki fogjuk végezni” kiáltással feleltek.

Mindjárt a szavazás elején nagy kavardás támadt, mert 20 nál több Sándor-pártit becsátottak be a terembe. Baracs Marcell, a Kreutzer-párt vezérémbere erőlyesen követeli az elnöktől, hogy a pártokat egyenlő csoportokban becsátassa be. Mindjárt kisült, hogy az első turnusnál 20 helyett 26 Sándor párti szavazott le. Erre a Kreutzer-pártiak követelték, hogy ők is ugyanennyivel kezdhessek, amit ezután az elnök el is rendelt. A szavazás lassan indul. Háromnegyed tízkor megjelent Günther Antal államtitkár és leszavazott Kreutzerre. Tíz órakor:

Sándor Pál	70
Kreutzer Lipót dr.	65

Délután 2 órakor:

Sándor Pál	517
Kreutzer Lipót dr.	518

A pártok egyformán biznak és a szavazatok is egyformán nőnek. Négy órakor:

Sándor Pál	694
Kreutzer Lipót dr.	665

A Sándor Pál párt abban a hiszemben volt, hogy Kreutzerék nem tudnak majd 1200 szavazonál többet az urna elé állítani és ezért ők is csak néhány száz szavazatot biztosítottak jelöltjüknek az 1200-on felül.

Éjjel 11 óráig az összes turnusokban egyenlő volt a szavazatok száma, de ekkor Sándor Pál 54 szavazattal előnybe jutott, ami arra vezethető vissza, hogy az utolsó turnusokban néhányval több Sándor-párti szavazót engedtek az urnához. A Kreutzer-párt egyik bizalmi férfia és Widder helyettes választási elnök között ezért heves összetűzés volt, melynek folyamán Widder rendreutasította a bizalmi férfit. Erre az összes Kreutzer-párti bizalmi férfiak fölugrottak helyeikről, tiltakoztak Widder sértő nyilatkozata ellen és kijelentették, hogyha ez az eset ismétlődne, lemondanak állásukról, ami a választás megállítását vonná maga után. A teremben nagy izgatottság uralkodott, úgy hogy Unger választási elnök kénytelen volt a szavazást negyed órára felfüggeszteni. Kölcsonös bocsánatkérés után újra megkezdődött a szavazás és Unger megengedte, hogy Kreutzerék 54 emberrel többet szavaztassanak le, hogy a különbség a szavazatok számaránya között kiegyenlítődjék.

Tizenegyszer így állt a választás:

Sándor Pál	1674
Kreutzer Lipót dr.	1620

Most hozzálátott a Kreutzer-párt a Sándor Pálék 54 szónyi többségének kiegyenlítéséhez. Ez azonban nem sikerült és minthogy Sándor többsége most egyre növekedett, éjjel negyed egykor kitűzték zárórát, melynek folyamán Sándor állandóan százhusz szavazattal vezetett.

Éjjel negyed kettőkor befejezték a választást, melynek eredménye az, hogy

Sándor Pál	1958
Kreutzer Lipót dr.	1817

szavazatot kapott és így Sándor Pált 141 szö-többséggel képviselővé választották.

VI. kerület: Vázsonyi Vilmos dr. demokrata.

Csöndes választásnak ígérkezett a VI. kerület választása. Vázsonyi Vilmos dr.-nak, a kerület volt demokrata képviselőjének az utolsó napokban ellenjelöltje akadt ugyan Zakár János posta- és távirata főtitkár, radikális függetlenségi személyében, aki azonban nem tette kétségessé Vázsonyi győzelmét.

Az érsek-utcai elemi iskola elé hatalmas tömeg jött a Demokrata Körből már kora reggel. Nyolc órakor Feledé Béla választási elnök elé tették az ajánlási ívet, amelyen a demokraták — többek között: Radocza János, dr. Herz Mór, dr. Hagedüs Adolf és Reiner Ede — a VI. kerületi képviselőül Vázsonyi Vilmos dr.-t ajánlják. — Zakár János visszalépett, mire az elnök Vázsonyi Vilmos dr.-t egyhanglag megválasztott országgyűlési képviselőnek jelentette ki.

A demokraták óriási éljenzéssel fogadták az eredmény kihirdetését. A menet csakhamar megindult és Vázsonyi lakása elé vonult, ahol átadták a mandátumot az újonnan megválasztott képviselőnek.

VIII. kerület.

Rendkívül érdekes a VIII. kerületi választás. Csaknem egyforma erős négy függetlenségi jelölt küzd egymással: Nagy Dezső dr. ügyvéd, hivatalos jelölt, Havass Rezső dr. tanár, Horváth Jenő nagykereskedő és Madary Gábor nagyiparos.

A hatalmas Józsefváros kora reggeltől kezdve hangos. A Köruton és az utcákon lobogós kocsik szágúdnak végig és éltetik a pártok jelöltjeit. Legelőkeltebbek Madaryék és Nagy Dezsőék. A kerületben biztosra veszik, hogy a két jelölt közt ennek a kettőnek a nevével mennek bele a pótválasztás új küzdelmébe.

Választási elnök: Kiss József dr. kir. közjegyző. A szavazást sorsolás után a Nagy Dezső-párt kezdte meg. Hérics-Tóth János kúriai tanácselnök, Károlyi István gróf, Csik József kir. ítélőtábla bíró az első harminca turnusban, mely a szavazást megkezdi, Nagy Dezsőre adták szavazatukat. Nagy derűtséget keltett a Madary-párt egy embere. Nem akarták az emelvényre engedni.

Mozgalmi férfiú vagyok — felelt az nőkkel a polgártárs.

Fél tíz óra tájban megjelenik a választási helyiségben Kossuth Ferenc, Károlyi István gróf kíséretében. Óriási lelkesedéssel fogadták őket.

— Kire szavaz excellenciád? — kérdezte a választási elnök Kossuthtól.

— Nagy Dezsőre! — mondotta Kossuth Ferenc hangosan.

Ismét éljenzés. Tíz órakor ez volt a szavazás aránya:

Nagy Dezső dr.	112
Madary Gábor	104
Havass Rezső dr.	96
Horváth Jenő	44

A Havass-párt irodájából ezt az értesítést adták ki:

A Havass-párt táborában nagy lelkesedés. A pártvezetőség agilis embere, Reichensfeld Izor dr. ügyvéd egész táborukkal dolgozik. A Havass-párt hölgybizottsága a kora reggeli órákban megkezdte körutjukat a kerületben; nemzeti színű szallagos urihölgyek korteskednek Havass Rezsőért. A párt-irodában lázas munka folyik, lelkesedéssel dolgozik minden ember. Havassnak pedig sok embere van.

Délután 2 órakor így állottak:

Madary Gábor	390
Havass Rezső dr.	382
Nagy Dezső dr.	381
Horváth Jenő	346

Az izgalom egyre nő. A pártok nagy erőfeszítéssel dolgoznak, hogy egyik se mondjon le. Délután 4 órakor azonban mégis előre jutott a hivatalos jelölt:

Nagy Dezső dr.	565
Madary Gábor	505
Havas Rezső dr.	498
Horváth Jenő	377

A négy jelölt pártja egész éjjel a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozik, hogy jelöltjét pótválasztásba juttassa.

Éjjel negyed kettőkor a szavazatok így osztottak meg:

Madary Gábor	1482
Nagy Dezső dr.	1462
Havas Rezső dr.	1270
Horváth Jenő	1006

Két órára kitűzték a zárórát.

A választás egyenlőre 3 órakor ért véget.

Leadtak 5358 szavazatot, amelyből:

Madary Gábor	1562
Nagy Dezső dr.	1514
Havas Rezső dr.	1266
Horváth Jenő	1017

szavazatot kapott, tehát pótválasztás lesz Madary Gábor és Nagy Dezső dr. között

IX—X. kerület: Ballagi Aladár dr. függetlenségi

Ballagi Aladár dr. egyetemi tanár, a kerület volt függetlenségi képviselője az egyetemen jelölt.

Amikor a választási elnök a Bakács téri iskolában megnyitotta a választási aktust, tizenöt ferencvárosi választó polgár Ballagi Aladár egyetemi tanárt ajánlotta képviselőnek.

Félkilencig vártak, de más jelölt nem akadt. Így Ballagi Aladár dr.-t megválasztott képviselőnek jelentették ki.

A megbízólevelet rögtön kiállították és küldöttség útján adták át Ballaginak.

A megégett albiró tragédiája.

(Gruber Géza megőrült.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 3

Részletesen megemlékeztünk vasárnapi számunkban arról a nagy katasztrófáról, amely szombaton este a színház bérházának egyik lakásában pusztított. Az eset annál nagyobb feltűnést keltett, minthogy azon az estén zsúfolásig telve volt a színház nézőtere, s csak egy szó kellett volna a pánik kitörésére.

A tűz következtében tudvalevőleg Gruber Géza dr. nyugalmazott kir. aljárásbíró súlyos égési sérüléseket szenvedett: feje, arca, a jobb keze és mindkét lába összeégett. A szerencsétlenül járt albiróról most azt a részvétet keltő hírt kapjuk, hogy megőrült és ma megkötözve kellett a köz-kórház elmebajos osztályába beszállítani. A megrázóan tragikus fordulat előzményei a következők:

A szomorú sorsra jutott albirónak az volt a gyöngesége, hogy mértéktelenül élt az itallal. Pályáján való megakadásának is ez a szenvedély volt az okozója. Évekkel ezelőtt Aradon törvényszéki jegyző volt, aztán áthelyezték. Ez még inkább elkésztette a különben nagy műveltségű jogászt. Felebbvalól egy ideig szemet hunytak Gruber Géza dolgai fölött, de életmódja idővel olyanná vált, hogy az igazságügyminiszteriumnál nyugdíjaztatását hozták javaslatba.

Nyugdíjba vonulása után — egy évvel ezelőtt — ismét Aradon lakó szüleéhez költözött. Személyét azonban itt sem vetette le

és sok éjszakát virrasztott át. Mint a vizsgálat megállapította, a szombat este Gruberék lakásában keletkezett tűznek is Gruber Géza dr. mámoros állapota volt az oka. Ilyen állapotban feküdt le a díványra és feldöntötte az égő lámpát, amely azután lángra lobbantotta a párnát.

A nagy veszedelemből súlyos sérülésekkel kikerült albirót azóta édes anyja ápolja. Állapota azonban, nem hogy javult volna, hanem még rosszabbra fordult. Állandóan ingerlékeny volt s ez a körülmény még inkább megakadályozta gyógyulását.

Ma azután tragikusra fordult az állapota. Hirtelen érületi roham lepte meg. Ágyából kiugorva, kiszaladt a folyósóra és a vasrácsra keresztül le akarta magát vetni az udvarra. Szándéka végrehajtásában a szomszéd lakók akadályozták meg, akik lefogták. A szerencsétlen ember mindenképpen ki akarta magát szakítani a szomszédok kezei közül és csak nagy erőfeszítéssel tudták megfékezni.

Időközben értesítették a mentőket, akik a színházépület szabadság-téri kapujához hajtatnak a mentőkocsival. Gruber Géza dr. aztán kényszerzubbonyt adtak és így kiszállították a köz-kórházba.

Suciu János afférjei. — Cáfolat a nyilatkozatra.

(Készül a petíció.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 3

A borosjenői választásból kifolyólag Suciu János dr. megválasztott román nemzetiségi képviselőnek, mint ismeretes, több lovagias afférja keletkezett, amelyek közül még néhány nem nyert elintéztést.

Legérdekesebbnek ígérkezik a Káldy-Suciu-affér. Mint említettük, Káldy Gyula dr. borosjenői kórházi főorvos Hámory László dr. földbirtokos és Hanthó Jenő vármegyei aljegyző által szintén provokáltatta Suciu-t, még pedig egy hivatalos jegyzőkönyv alapján, amelyben a borosjenői főszolgabíróság megállapítja, hogy Suciu tényleg használta a sértő kifejezéseket. Suciu, — aki az előbbi afférekben kijelentette, hogy ő nem sértett — Jancu Kornél dr. ügyvéd és Német János mérnök személyében ma nevezte meg segédeit. A segédek este 9 órakor ültek össze tanácskozásra Hámory lakásán, a hol a tárgyalások még a késő éjjeli órákban is folytak.

Suciu János dr. lapunkban ma nyilatkozatot tett közzé, amelyben megcáfolja, mintha ő az inkriminált kifejezéseket használta volna. Erre vonatkozólag Borosjenőről ma a következő nyilatkozat érkezett hozzánk:

Alulírottak, akik a képviselőválasztás befejeztével a mandátum átadásakor jelen voltunk, igazoljuk és fentartjuk, hogy Suciu János dr. a lapokban közölt beszédjének második bekezdésében nem az általa a lapokban közöltet, hanem az itt leírottakat mondotta:

— Tisztelettel méltóságosra kiállottam volna, de azt a választási kámpányt, amit ellenem szerveztek, nem fogadhatom ennek el. Olyan ellenfelet, aki tisztességes eszközökkel és módokkal harcol, csak becsülni tudok, de biztos tudomásom van róla, hogy az ellenfél becsületlenül, pénzért vásárolta a szavazatokat.

Kriszán János: Az nem igaz!

Suciu (folytatja): Már pedig az, aki ily becsületlen módon akarta magát megválasztatni,

aki egyesek szavazatát megvesztegetések útján, a maga javára akarta kideréskolni, az becsületlen tolvaj, mert lop. Mindenki, aki őt szavazatával vagy más módon támogatja, tolvaj!

Kriszán János: Kikérem magamnak, tit ne tolvajozzon senki. En is Solymossyra szavaztam!

Suciu (így beszélt tovább): Aki pedig lop, az színelvű játékosysággal hiába fordítja jóra a lopott értéket. Azért ő csak becsületlen tolvaj!

Kriszán János: Becsületlen tolvaj, gazember maga, Suciu János dr.!

Suciu: Akinek nem inge, ne vegye magára!

Ezután izgatottan elrohant.

Borosjenő, 1906. május 3-án.

Schwarz Gyula, állami iskolai igazgató, választási jegyző.	Yukuleszku Titusz, tb. főszolgabíró, mint a hatóság jelen volt képviselője.
Kriszán János, takarékpénztári főköny- velő, választási helyettes jegyző.	Kauffmann Béla, Winkvarok János, mint a választásnál al- kalmazott írnokok.
Pataky József, jelen volt fültau.	

Solymossy Lajos báró pártjának vezérémberei ma délután értekezletet tartottak a borosjenői kaszinóban, amelyen arról tanácskoztak, hogy mily alapon támadják meg Suciu mandátumát. A kérvényt mindenestre beadják.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Boros Bényi-kör elnöksége értesíti tagjait, hogy f. hó 1-étől helyisége József főherceg-ut 10. sz. (Fényes ház) földszintjén van.

Barabás győzelmei Budapesten és Nagyváradon.

Izgalmas választás a VII. kerületben.

Három mandátum.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 3

Aradváros függetlenségi képviselőjének: Barabás Bélának immár három mandátuma van: Aradon kívül ma megválasztották képviselőnek Nagyváradon, és a késő éjjelutáni órákban bizonyossá vált, hogy győzni fog Budapest főváros VII. kerületében is.

Az egész választási hadjárat legérdekesebb és egyik legizgalmasabb küzdelme az, amely az ország legnagyobb választókerületében: a budapesti Erzsébetvárosban ma folyt le Barabás Béla dr. és Márkus József nyugalmazott főpolgármester között. Márkust alkotmánypárti programmal léptették föl és egész a mai napig nagyon kétséges volt, hogy ki győz ebben az ősi szabadelvű kerületben, amelynek 14.000 választója van. Noha a választási harc csak reggel fog véget érni, mikor a sorokat írjuk — éjjel után 3 órakor — már jelenti a fővárosi telefon, hogy Barabás Béla győzelme bizonyos.

Ez pedig bennünket, — aradiakat — annál közelebből érdekel, mert tudvalevő,

hogy Barabás a fővárosi mandátumát tartja meg, *Aradon tehát új választás lesz.*

A választás lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

Plakát-háború.

A hetedik kerület választását közvetlenül megelőzte egy plakát-háború, olyan, amilyen még tíz jelölt felállításakor sem lehet külön. Különösen a Márkus József pártja igyekszik minden lehetőséget megtenni, hogy a hívei számát gyarapítsa. Hogy nem tud Barabás Béla jelleméhez férni, hát híreszteli azt, hogy a pesti mandátumot megválasztása esetére sem fogadná el. Erre aztán ma reggel megjött Barabásék részéről a válasz, de egy másik is, a következő:

Polgártársak!

A „M. F.” tegnapi száma szenzációs leleplezést közöl.

Hiteles okmányokkal mutatja ki, hogy Márkus József, a *haladó jelölt* aláírója volt annak a hírhedt indítványnak, mely a főváros autonómiájának

elsikkasztásával

a budapesti kerületek új beosztását kérte Rudnay utján *Kristóf* excellenciájától.

Polgárok! Ilyen férfiú Márkus József ur, aki most alkotmánypárti lepelle burkolódik.

Ennek a csuf leleplezésnek nyomán nem a megérdemelt szitokra nyílik ajkunk, hanem azt kiáltjuk: *Éljen Barabás Béla*, a mi képviselőnk!

A VII. ker. Barabás Béla-párt vezetősége.

A plakátok egész raja árasztja el az egész kerületet.

Barabás visszalépését is híresztelték tegnap este a Márkus pártiak. Ennek előzményeit így mondja el *Ac Újság*:

Az Erzsébetváros választói nagyon közel voltak hozzá, hogy csütörtökön reggel nagy szenzációra ébrednek. Ugy volt, hogy még vasárnap a Barabás párt előkei bizalmas megbeszélésre kériék föl a Márkus párt fővezérét, Ehrlich Gusztávot. Ehrlich meg is jelent az „eszmecserén” két tanu kíséretében. S ekkor azt az ajánlatot tették neki, hogy Barabás Béla a kerület békéje érdekében hajlandó volna a jelöltségtől *visszalépni*, de csakis oly feltétellel, ha Márkus József is *visszalép*, s a két párt egy harmadik, közös jelölt személyében megállapodik, a ki (ha esetleg halvánhetes is), mindenesetre a koalíció belső embere legyen. Mint ilyen ajánlották is egyben *Edvös Károlyt*.

Ehrlich Gusztáv természetesen nem adhatott választ. Előbb a kerület főembereivel akart értekezni s azt a kívánságát is kifejezte, hogy ugyanezt a kijelentést Barabás Béla szájából is szeretné hallani.

Ez tegnap délután meg is történt. Barabás Béla kijelentette, hogy *ő érdekelt és összehittetését Aradhoz köti s ezért nem szívesen megy bele egy újabb választási küzdelembe*. Nagyon szeretné, ha valamiképpen békén el lehetne intézni a hetedik kerület sorát.

A Márkus párt azonban nem ment bele a paktálásba. Akár a gyöngeség érzése bírta a Barabás-pártot az ajánlat megtevésére, akár olyan mellékkörülmények, amelyek a mandátum elfogadását Barabásnak lehetetlenné tennék, mindenesetre a Márkus-pártnak válik javára az egyezkedési törekvés. Nem lett tehát paktum a dologból, csak egy kis plakát-háború. Ehrlichék kiplakátúrozták, hogy hiába szavaznának a hetedik kerületi polgárok Barabás Béla, mert a *becsületessége köti arra, hogy az*

aradi mandátumot tartja meg, a Barabás-párt viszont azt jelentette falragaszokon, hogy *Barabás Béla okvetlen a hetedik kerület megbízólevelét tartja meg*.

A Márkus-párt erősen bizik a győzelemben s akkor Barabás Béla talán mégse tartja meg az Erzsébetváros mandátumát.

A jelöltek nyilatkozatai.

A két ellenfél: Barabás Béla és Márkus József a harcot megelőzőleg érdekes nyilatkozatokat adtak ki, melyekben mindketten amanezetüknek adtak kifejezést, hogy a választásból a saját személyük kerül ki győztesként. A nyilatkozatok a következők:

I.

Én a hetedik kerületben nem azért léptem fel, mintha mandátumra szorúlnék, mert az én képviselőségem *Aradon*, szülővárosomban, teljesen biztosítva volt. Én abban az erkölcsi kényszerben vállaltam el a jelölést, mert előttem kétségtelenné tették VII-ik kerületbeli pártom vezetői, hogy a függetl. és 48-as párt zászlaja csakis az én nevemmel győzhet az Erzsébetvárosban.

Ezt nem én mondom, hanem ők és így nekem annál is inkább kötelességem volt a jelöltséget elvállalni, mert ezt pártunk vezére, Kossuth Ferenc is így kívánta.

Én anyagi áldozatot egy garast sem hozok, s hogy megválasztanak-e, az nem az én dolgom, hanem a választóké. Az én gyakorlati szemem azt látja, hogy a lelkesedés pártom iránt, s a ragaszkodás személyem iránt, megválasztásomat nemcsak, hogy valószínűsíti, de mondhatnám: bizonyossá teszi:

Ha nem választanak meg, nincs okom elkeseredésre. Míg, ha engem ér a győzelem dicsősége, igazán nehéz helyzetbe kerülök, mert nem kevés gondot fog adni választanom szülővárosom mandátuma és az ország legnagyobb kerületének megbízólevele között. Ehez járul az is, hogy amennyiben holnap *Nagyváradon* is megválasztanak, a város iránt tartozó háláérzetem szintén válságos helyzetbe sodor.

Az bizonyos, hogy e szorongatott helyzetbe *párthűségem folytán kerültem* s az a kötelességérzet vezetett a VII-ik kerületbe és a nagyváradi jelölés elfogadására, hogy a két kerület pártunknak meghódítható legyen. Mert bármelyik kerületről is mondanék le, okvetlenül biztosítani kell azt, hogy *utánam csakis pártunkhoz tartozó képviselőt válasszanak meg*.

Barabás Béla.

II.

Az Erzsébetvárosban aligha volt még olyan elkeseredett, nagy harc a mandátumért, mint amilyen holnap fog lezajlani. Ezt sejteti az a körülmény is, hogy eddig már több mint ötezer választópolgár váltotta ki szavazóbárcáját. Mert a harc nem csupán a körül forog, hogy én leszek-e, vagy Barabás Béla a kerület képviselője, hanem az ellentábor a városi klók letörésére igyekszik. Pártom ennek dacára is bizik a győzelemben, mert a higgadtabb elemek egy részéről a 67 es alsónak hívei, más részéről pedig elismeréssel adéznak azokért a szolgálatokért, melyeket a VII-ik kerület vezető emberei úgy a fővárosnak, mint magának a kerületnek is évek hosszú során át tettek.

Ezeket az érdemeket a kerület polgársága teljes mértékben méltányolja is és éppen ezért sorakozik a választópolgárok sokasága zászlóm alá. E sokaság oly tekintélyes számot képvisel, hogy megválasztásom több mint — valószínű.

Márkus József.

Szavazás előtt.

A Wesselényi utcai polgári iskola tájéka már a kora reggeli órákban népes volt. A rendőri kirendeltség, amely Pavlik főfelügyelő, Gersik felügyelő és Szirmoi rendőrtanácsos vezetésével hatvan gyalogos és nyolc lovasrendőrből áll, már hat órákor elhelyezkedett részben a bejáratnál, részben a tornaterem előtti téren. Barabás Béla hívei a függetlenségi pártkörben és az Almássy-téri körhelyiségben gyülekeztek. Márkusék az Elléből várják a felvonulást. Elzárva csupán a Klauzál-utca és Wesselényi-utca réz van, amely választ képez a két pártbeli szavazók feljárása számára.

A választási elnök, Róth Pál dr. nyolc órákor a pódiumra állt és kinyilatkoztatta, hogy tegnap szabályszerűen bejelentette 23 választó Barabás Bélát. A bejelentők Aczel Sándor, Altai dr., Földes, Serényi, Weiss Mór stb. Márkus Józsefet bejelentette: Paulheim, Novák, Ehrlich, Morzsányi, Grünfeld, Nesi Pál, Auer és mások, összesen tizenketten.

A három szavazatszedő küldöttséghez beosztott bizalmi férfiak a Barabás-párt részéről: az első küldöttséghez: Bodthy László és dr. Kovács Jenő, a második küldöttséghez: dr. Ladányi Miksa, dr. Neuhauser Alfréd, a harmadiknál: dr. Jakobovics Ló, Serényi Miksa.

Háromnegyed kilenc órákor Seücs Miklós jegyző átadta a két sorsot, hogy melyik párt kezeli meg az ötvenes turnusokat. Az elnök Márkus cédláját húzta ki a kalapból.

Felvonulás és verekedés.

Az Erzsébetvárosban a választás élénksége már korán reggel fölöldta a kerület nyugalma. Barabás Béla pártja az Almássy-téren, Márkus József hívei pedig a Kerepesi-úti Ellé-kávéházban gyülekeztek.

Nyolc órákor vonultak föl a szavazók a választási helyiség elé. A Barabás-pártok felvonulása hangosabb és elevenebb volt a Márkus-párténál, mert a menet élén a solymári rezesbanda, végén pedig egy cigány-zenekar húzta a lelkesítő magyar indulókat és a Kossuthnótát. A két zenekar egész napon át szakadatlanul játszott; a solymáriak az Erzsébetkörut sarkán, a cigányok pedig az iskola kapujában.

Barabásra elsőnek egy Barabás Béla nevű magántisztviselő adta le szavazatát, utána pedig Somogyi Aladár dr., a török-zentmiklósi kerületnek több ízben megválasztott képviselője szavazott. Az egyik Márkus párti voks ellen az ellenpárt férfiak kifogást emeltek, mert a szavazó átnyújtotta szavazóbárcáját, de nem mondta meg, hogy kire szavaz. Az elnök azonban így is elfogadta.

Ezzel az incidenssel egy időben verekedés is volt a választási helyiségben. Az alkotmánypárt egyik kortese, Mezei László ment birokra Barabás egyik szavazójával, aminek az elnök úgy vetett véget, hogy Mezeit átadta a rendőrségnek, amely a verekedő kortest kivezette a helyiségből és nyomban megindította ellene az eljárást.

Barabás és Fedák.

Negyed óra múlva több lelkesítő momentum is lejátszódott. A Barabás táborban megjelent hívei között maga Barabás Béla és nagy ovációval történt fogadtatása után bucsuzó beszédet mondott.

Alig hajtott el a 48-as jelölt fogata, automobilon megérkezett Fedák Sári és zseb-kendőt lobogtatva s Barabást éltetve haladt keresztül az emberáradaton. Később megjelent a párt körében Károlyi István gróf és lelkes beszédet intézett a választókhoz.

A Márkus-párt kocikat küldött az embereiért, hogy azalatt, míg a Barabás-pártiak sza-

vaznak, behozzák őket a választási helyiségbe. Márkus pártja már láthatólag gyöngült, amikor Barabásék még lankadatlanul kitarítottak. Amikor az alkotmánypárt a százas csoportot nem tudta kiállítani, a választási elnök elrendelte, hogy egyelőre ötvenes csoportokba szavazzanak mindkét párt választói. A Márkus-párt az első ötvenes csoportnál pótolta azt a tizenhárom szavazatot is, amely az utolsó százashoz hiányzott. Így azután helyreállott az egyensúly. A Barabás-párt, melynek igen sok szavazója várakozott, zúgolódott az ötvenes csoportokra vonatkozó intézkedés miatt, az elnök azonban megnyugvással kijelentette, hogy ismét százas csoportokat fog bebocsátani.

Fél 11 órakor így állottak a szavazatok:

Barabás Béla dr.	210
Márkus József	180

Az egész körületben kecsik és autók robognak és a körület legszebb hölgyei viszik a választókat. A *Feministák Egyesülete* hölgy-bizottságot alakított, amely fáradhatatlanul korteskedik Barabásért. Déliben a Márkus-párt nagy erővel vonult fel. Délután 2 órakor:

Barabás Béla dr.	572
Márkus József	644

Délután 4 órakor már ismét Barabás volt előnyben:

Barabás Béla dr.	788
Márkus József	753

Barabás vezet.

Délután *Szterényi József* kereskedelmi államtitkár Márkusra szavazott, amit plakatirozott a Márkus-párt. A délután folyamán teljesen egyformán állottak a szavazatok, este 9 órakor azonban így oszlottak meg:

Barabás Béla dr.	1760
Márkus József	1750

Ekkor a választási elnök a turnusokat fölemelte kétszázra. Tíz órakor:

Barabás Béla dr.	2182
Márkus József	1939

A Barabás-pártban egész éjjel óriási lelkesedés. A pártiroda előtt több mint tízezer főnyi tömeg izgatottan várja a választás eredményét és nem mozdul el helyéből. Még egyre tömegesen érkeznek a választók, úgy, hogy nem férnek el a választási helyiséghez vezető utcában. A közönség folytonosan éljenzi Barabást és közben hazafias dalokat énekel.

Tíz óra után ötszáz csoportokban engedik be a választókat. Ilyen turnusra még nem volt példa a választások történetében.

Tizenegy órakor:

Barabás Béla	2588
Márkus József	2276

Most Márkus pártjára kerül a sor, a mely alighanem szintén teljes számban ki tudja állítani az ötszáz szavazót.

Barabás győz.

Fél egykor így álltak a szavazatok:

Barabás Béla dr.	2808
Márkus József	2276

Pontban 1 órakor:

Barabás Béla dr.	3025
Márkus József	2562

A szavazókból még mindig kitelnek a 300—500 főnyi turnusok. Remélik, hogy választást hajnalra befejezik, mert Barabás most ötszáz szavazattal vezet és ezért a

Márkus-párt belátván küzdelmének sikertelenségét, föl fogja adni a harcot.

2 órakor:

Barabás Béla dr.	3320
Márkus József	2608

A szavazás most lassabb tempóban folyik, de Barabás többsége egyre nő.

3 órakor:

Barabás Béla dr.	3396
Márkus József	2654

Barabás Béla szavazói nagy tömegben állanak még. Barabás valószínűleg 1000 szótöbbséggel fog győzni. A választás reggel fog véget érni, de 5 óra előtt nem.

Barabás nagyvárad győzelme.

Barabás Béla dr.-t tudvalevőleg a nagyvárad függetlenségi párt is fölléptette. Ellenjelöltje *Bokányi Dezső* szociáldemokrata volt. A választás természetesen Barabás fényes győzelmével végződött. Délután fél ötkor így állottak a szavazatok:

Barabás Béla dr.	1156
Bokányi Dezső	77

Délután fél hatkor hirdette ki a választási elnök az eredményt:

Barabás Béla dr.	1524
Bokányi Dezső	93

szavazatot kapott és így Barabás Bélát 1431 szótöbbséggel Nagyvárad város országgyűlési képviselőjévé választották.

Hogy Bokányi kortesei 93 szavazatot tudtak összehozni, annak az volt az oka, hogy az intelligencia egy része tüntetőleg Bokányira szavazott.

HIREK.

A „nagy parlament.”

Arad, május 3.

Ma, amikor már nyíltan látja az egész ország a legközelebb megnyitandó parlament képét, talán nem fölösleges dolog egy kis számítás csinálni. Kiszámítani, hogy a magyar képviselőház politikai és szellemi fajsúlya milyen változást mutat a régi viszonyokkal szemben.

Előlről kezdve a dolgot, legelső sorban is szembeötlő, hogy azok közül a politikusok közül, akik tollal is szolgálták a magyarság ügyét s akik, ha politikailag nem is vittek nagyobb szerepet, de föltétlenül a parlament szellemi elitjéhez tartoztak: ezek közül az emberek közül csak *Rákosi Viktor* és *Mikszáth Kálmán* jutott be az új Házba. Kimaradt *Herczeg Ferenc*, *Werner Gyula*, *Kaas Ivor*, *Szöts Pál*, *Eötvös Károly*. De van helyettük vizsgáltásképp két új képviselő „író”: *Hódi Gyula* és *Beniczky Odön*. Mindkettő abból a fajtából való, amelyet a közönség nem ismer, de ismernek azok a közéleti óriások, akik beszédeiket velük csináltatják, akik őket használják fel a reklámügyek rendezésére.

De talán más téren megkaptuk a fenti kimaradtak ellenértékét. Ime, képviselő lett *Hoffmann Ottó*, aki magas képességeinek kétségbevonhatatlan tanujelét adta, amikor az egyetemen leköpte a rektort. O bizonyára kitűnően fogja pótolni — hogy ugyan-

csak koalíciós politikust említsünk, — *Wlassics Gyulát*. Avagy itt van *Philipp János*, aki kétségtelenül van akkora politikai kapacitás, mint *Tisza István* volt.

Es itt van *Hirtenstein Lajos*, a mezőkászonyi — hogy úgy mondjuk — regálebélő, aki a söntés mellett gyakorlatilag szerezte meg ugyanazt a közgazdasági tudást, amivel *Lukács László* dicsekedhetik.

Igaz, hogy két súlyos veszteség is érte az új Házat. Kibukott *Makkai Zsiga* bátyánk és *Gabányi Miklós*, a tehetséges zupás őrmester. De az isten különös kegyelme hozott helyette másokat. Ott van a nemzetiségiek között *Mrksity Jásó*, a derék szerb disznókupec, aki a malacok körül szerzett érdemei révén olyan népszerűségre tett szert, hogy *Pavlovits Lyubomir* kibuktatta.

Hogy azonban ne vétsünk az igazság ellen, el kell ismernünk, hogy három kimaradt képviselő határozott nyereség az új Háza. *Nessi Pál*, *Misoga Sándor* és *Drakulics Pál* helyett három új nyájas idegen fogja a hon ügyeit intézni. De ezzel az előnnyel szemben ki fogja kárpótolni a parlamentet azért a veszteségért, amit *Pap Géza*, *Erdély Sándor*, *Láng Lajos*, *Visontai Soma*, *Komjáthy Béla*, *Serényi Béla* és *Graenzenstein Béla* kimaradása jelent? Talán ifju *Wekerle Sándor*, *Polónyi Dezső*, *Rakovszky Béla*, ifj. *Madarász József*, *Thaly László*, *Justh János*, vagy a többi urak, akik a papájuk, avagy a rokonságuk révén lettek törvényhozókká?

Ez a mérleg. Tessék levonni a következtetést.

— **Wlassics Gyula eskütétele.** Budapest-ről táviratozzák: A közigazgatási bíróság teljes ülésén ma délelőtt tette le a hivatali esküt *Wlassics Gyula*, a bíróság új elnöke. Az ülést *Latkóczy Imre* másodelnök nyitotta meg, akinek indítványára háromtagú küldöttség hívta Wlassicsot az ülésre. *Latkóczy* üdvözölte az új elnököt, mire Wlassics letette az esküt, majd megköszönvén az üdvözlést, hosszan fejtegette, hogy a törvényhozásnak mielőbb gondoskodnia kell az alkotmánybiztosítékok megszüntetéséről. Az alkotmány sérthetatlenségének legerősebb bástyáit — fejezte be Wlassics beszédét — a független bíróság hatáskörében lehet fölépíteni. A beszéd után *Latkóczy* egyenkint bemutatta az új elnöknek a bíróság tanácselnökeit, bírait és tanácsjegyzőit.

— **Fábry Sándor dr. installációja.** Gyuláról táviratozzák: *Fábry Sándor dr.* békésmegyei főispán ma iktatták be. A templomokban tartott istentisztelet után volt a közgyűlés, melyet *Dániel Sándor* főjegyző nyitott meg. Küldöttség hívta meg a főispánt, aki letette az esküt, majd *Bertóthy István dr. tb.* főjegyző üdvözlése után hosszabb székfoglaló beszédet mondott.

— **Eljegyzések.** *Schaffer Mihály* petrozsényi sörgyáros nagyműveltségű szép leányát, *Katicát* eljegyezte *Herz Henrik* petrozsényi jónévű kereskedő.

— **Klobucsár tábornagynagy Aradon.** *Klobucsár Vilmos* tábornagynagy, a honvédség helyettes főparancsnoka ma Arad városában időzött és a délelőtti folyamán szemlét tartott a honvédszászlóalj és a honvédhuszár-osztály fölött. Délután *Dománky Rajmond* vezérőrnagy és *Pallik Alfréd* alezredes ténylegesen látogatást tettek a tábornagynagynál, aki délután visszautazott Budapestre.

— A XVIII. k. m. kir. Osztálysorsjáték hivatalos játéktérve A m. kir. szab. Osztálysorsjáték igazgatósága a sorsjegyek iránt egyre fokozódó kereslet folytán elhatározta a mostani XVIII. k. sorsjátéktól kezdődőleg a nyereménytervezet megváltoztatását. — Kibocsátásra kerül 125 000 sorsjegy, melynek fele — úgy mint eddig — tehát 62.500 nyereménnyel lesz kísorsolva. A nyeremények összessége 1 998.000 koronával nagyobbodott és most 16.457 000 koronára rug. Az tény, hogy a világ egyetlen sorsjátéka meg megközelítőleg sem bír oly kedvező játéktérrel, mint a m. kir. szab. Osztálysorsjáték; miáltal a sorsjegyeket messze külföldön is elősz-rettel vásárolják és ezért a sorsjegyek minden egyéb sorsjátékot kiszorítottak. — Mindezek dacára a sorsjegyeket változatlanok maradtak.

— Hajhullás ellen használjon *Perolin* 1 üveg 1 kor. Voltak és Weisznál. 112

— Elvesztett folyó hó 1 én a Varjassy József-utca 14. sz. és Kis Ernő utca közepe közötti részen egy női remontoár óra araku, negyfele nyíló, 4 drb. fényképet tartalmazó matt arany medallion. A megtaláló illő jutalom részesül. Varjassy József-utca 14 sz. a

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, május 3.

Amerika 1/2 magasabb. Kínálat és vételkedv korlátozott. Elkel 15.000 métermázsas buza tartott áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	16.46—16.48
Rozs októberre	13.52—13.54
Zab októberre	12.94—12.96
Tengeri májusra	13.50—13.52
Tengeri júliusra	13.66—13.68
Buza májusra	16.10—16.12

Buza októberre	16.42—16.44
Rozs októberre	13.48—13.50
Zab októberre	12.90—12.92
Tengeri májusra	13.46—13.48
Tengeri júliusra	13.66—13.68
Buza májusra	16.03—16.08

Áranyzat lanyha.

Osztálysorsjáték részvény	693.25
Magyar hitelrészvény	820.—
Leszámitóbank részvény	510.—
Rima-Murányi vasmű részvény	582.—
Osztálysorsjáték államvasúti részvény	682.75
Közúti vasút	592.50
Városi villamos vasút részvény	325.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	10.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	11.50

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelem.

— Május 3 —

Magyar disznórend: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 120—122 fillérig; öreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 126—128 fillérig; fiatal közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 128—130 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm sulyban 128—130 fillérig; fiatal könnyű páronként 240 kilogramm sulyban 117—119 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 124—126 fillérig; közep páronként 240—260 kilogramm sulyban 121—123 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm sulyban 117—119 fillérig.

Sertéselészat: Április 28. napján volt készlet 57,673 darab, április 29. napján felfeltartott 1335 darab, április 29. napján elszállított 1235 darab, április 30. napján maradt készlet 57,773 darab.

A hírtől sertéselészat irányzata: Kisse kellemesebb.

NAPIREND.

Május 4. Péntek. Róm. kath. naptár: Flórián. — Protestáns naptár: Flórián. — Izraelita naptár: K. 3. P. — Görög-keleti naptár (április 21.): Január. — A nap két 4 óra 41 perckor, nyugszik 7 óra 13 perckor.

Időjárás: A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött távirati szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, elvélve csapadék.

Május 6. A magyar szent korona országai vasúti szövetsége aradi körúti tőzsde társaságával egybekötött estélye (Tóth-vendéglő). — Az aradi haladás asztaltársaság működését előadással egybekötött táncvigalma (Városliget).

Május 7. Aradvármegye törvényhatósági-bizottságának rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi tornacsarnok rendkívüli közgyűlése este 7 órakor (Lyceumi tornacsarnok).

Május 9. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Május 11. Orvosválasztás Szémiakon.

Május 19. A szárnyaskerek dalkör táncvigalma (Városliget).

Május 19—20. Az aradi mérnök- és építész-egylet kirándulása Békényre.

Május 27. Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

CSARNOK

Bolyongás a régi utcában.

Írta: Sz. Szegedy Vilmos. (3)

(Folytatás.)

A „dupla puská”-nál szintén illendő megállani. Két tiszteletreméltó aggszűzt illetett — ez a név, akik az apuk után maradt kis fűszerboltot ádítottak messze virágzásnak. A boltban tizen el se firtak volna, olyan kicsi volt, azonban egyetlen az utcában. Teréz és Mál már hajnali négy órakor megitták a maguk nagy bögre kávéját és este kilencig áruzták a friss pörkölt magot, kocsikenőcsöt, ostor nyelet, pántlikát és egyéb hasznos holmit. Egyszerre ritkán lehetett őket látni, mert felváltva végeztek a házi teendőket s felváltva szunyókáltak félórás kávékat. Hír szerint töménytelen pénzük volt s azt mind harisnyaszárakban tartották. Hírhíger, a vékony kis agglegény náruk vásárolta a bájoszvedrőt s ide tért be ebéd előtt egy pohár hamisítatlan szilviorumra. A déli haragszó idején Mál ült a boltban és hatvan esztendője dacára is nyakig tudott pirulni. Hiába, gyöngéje volt a végrehajtó s rajta köszörülte ki almájának ötletességét.

— Ma nagy napom van, mondta néha. Ennek örömeire talán nem ártana még egy pohárral.

A garasok szenvedélyes gyűjtője ezt az egy garast restellette. Tőle.

— Mi volna az a nagy nap?

— Én már elmondhatom, nincs mit szegyenkeznem, születésnapom van, megint vénültem egy esztendővel.

— No, no, azt voltaképpen nem lehessen tudni, mert kérdés, hogy ki mi lakik! udvariaskodott Hírhíger s felhajtotta a másik pohárral is.

Csak azután tette hozzá.

— Az isten áldassa. Ugyan hol veszik ezt az isteni italt?

Átlag minden másodnap megkérdezte, de azért édes dolog volt rá felelni, lett légyon születés, névnap vagy bármely egyéb jelentőségű évforduló.

Néha, a negyedik pohár után felcsillant a szeme.

— Majd egyszer, egy vasárnap, mondok magának valamit Málka.

Málka harminc esztendőn keresztül hallotta ezt az ígéretet, amely ígéret maradt örökké. Ilyenkor lehunyta a szemét és bólintott a fejével hozzá, hogy jól van, csak mondd. Nem türelmetlenül, hanem azzal a szelíd, bizsergő sejtéssel, amely megszületik a tizenhatesztendő leány szívében és benne él az idők végtelenségéig épp oly üdén, épp oly romlatlanul negyven esztendő múltával is. Ki tudja, talán megretten, ha egyszer nagyobb bátorságra kap a megszokások ama másik rabja és csakugyan beváltja az ígéretét. Nem, ne is tegye, így szép ez, így hozza meg éjfél órán szellems árnyakon a régi hófehér álmokat, ha sejtelmekkel van körülbukolva és édes-kinos gyönyörűséget szerez. Az a boldogság, amit elképzelünk, a valóság sosem ér föl vele. Emezen lehetetlen széptelni, lefoszlik idővel minden drágaságának zománca, porszemekkel hinti be csillogását az élet, de azon nem változik semmi, mert a képzelet dédelgetve vigyáz reá és szorgalmas méhike gyanánt napról-napra újabb kincsekkel, gyémántszemekkel veri ki.

Talán az ember is érezte ezt, talán gyáva volt, — ki tudja. De biztatta egyre magát.

— Majd, majd. A fát se vágják egy vágással! Aludni kell rá egyet.

Harminc évig a utt, alszik még régebbi idő óta s változatlan minden. Mál kisasszony még mindig új ötleteket talál ki a szilviorumozásra nézve a harisnyákban pedig yülnek a tallérok. Egyszer majd nagy alapítványok formájában kerül, szegény lányok kiházasítására, a napvilágra. S a nyugalmazott piébános ur, aki három házzal odább húzódik meg egyetlen szobában, keneteljesen gondol előre is erre. Nyil-

vánvaló, hogy ő sem marad hátra, mert ugyan csak eleget spórolt a berzenkel parókán. Fősvény, fukar volt, — hisyjük, hogy eszményibb célok érdekében. Mikor a patrónus emberei, egyszer egy évben, kimentek a falujába a templomszámadásokat átvizsgálni, azon a napot ült csak valaki az asztalánál.

— Egyék számvevő ur annyit, amennyi belefér, biztatta ilyenkor az aljegyző a kollégáját, mert itt nem szívesen adják.

Felakezeti türelmességének híres példáját adta mégis egyszer. A falu egyetlen zsidó boltosa valami együgyűséget követett el. Jót állott könnyelmű atyjafiáért, holott tudhatta volna, hogy itt semmi mentési kilátásról szó sem lehet. A piébános ur intette s mikor ráment a bolt, a kis házikó, fél fertály föld, meg némi készpénz is a girora, Berzenke lelki atya elkeseredetten szapulta a szatócát fejét.

— Hallja Mózes, ilyet se láttam még zsidóban. Maga olyan buta, hogy egész bátran ki-keresztelkedhetik.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Május 3 —

Fehér Kereszt szálloda. Gruby Zsigmond utazó Bécs. — Beitelheim Bódog utazó Budapest. — Illés József utazó Budapest. — Kovács Aladár utazó Budapest. — Fried Jakab utazó Budapest. — Guttmann Albert utazó Budapest. — Márkus Lajos dr. ügyvéd Nagyszeben. — Steiner Lajos utazó Budapest. — Goldberger Fülöp utazó Budapest. — Heilmann Zsigmond utazó Budapest. — Csucsner József utazó Budapest. — Wessel Oszkár utazó Budapest. — Benedek Farkas utazó Budapest. — Schwarcz Alfréd utazó Budapest. — Krausz Lajos utazó Budapest. — Pálmay Ignác utazó Budapest.

Központi szálloda. Kobucár Vilmos honvéd lovassági főparancsnok Budapest. — Henn Ferenc banktisztviselő Budapest. — Fuchs Dezső kereskedő Budapest. — Erber Sándor kereskedő Trieszt. — Gramann Lőrinc birtokos P. Kalan. — Beroman F. utazó Pilaen. — Ferstl Gyula utazó Pilaen. — Lang Bertalan utazó Datta. — Rosenblatt Emil utazó Bécs. — Seidner Samu birtokos Berzova. — Spitzer Ignác utazó Budapest. — Holzer Miksa utazó Budapest. — Barba Gyula utazó Budapest. — Eisler Oszkár utazó Budapest. — Schöss Bela utazó Budapest. — Laufer Samu utazó Budapest. — Salamon Dezső utazó Budapest.

Vass szálloda. Saár Adolf utazó Budapest. — Hauer Hermann utazó Budapest. — Fleischmann Samu utazó Bécs. — Wagner Alfréd utazó Budapest. — Karacsony Ferenc utazó Budapest. — Rebner Salamon utazó Budapest. — Fodor Géza utazó Budapest. — Gschier N utazó Facset. — Huth Jakab utazó Bécs. — Kleinberger Dávid utazó Bécs. — Hoffmann Lajos utazó Bécs. — Káldy Gyula dr. orvos Borosjenő. — Hegedűs Sándor utazó Budapest. — Jakobi Hermann utazó Budapest. — Mizey Lajos utazó Budapest. — Franké Aurél gyógyszerész Sz. Itebe. — Nussbaum Adolf utazó Nagyvárad. — Kohn Samu utazó Nagyvárad. — Schönfeld Arnold utazó Budapest.

Nádor szálloda. Genendicher Géza magánzó neje Lugos. — Paguba Vazul ügyvéd Pécska. — Szende Jenő utazó és neje Budapest. — Orbán Albert utazó Budapest. — Ifj. Wittmann Antal föld. birtokos Elek. — Bánoczi Gyula utazó Budapest. — Korfeszku Miklós és neje Bukarest. — Gruber József kereskedő Borossebes. — Vermann Lipót kereskedő Berzova. — Argyen István állatkereskedő Otlaka. — Volfinger Vilmos utazó Budapest.

NYILTTÉR.*

BELATINY PEZSGÓ

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál.

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye

nagy fal

Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva léczekkel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, úgy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

Rheuma, csusz, köszvény

fájdalmaknál rögtöni enyhülést idéz elő a

„Methylol“ balzsam. (Törvényesen védve)

Egy párszori bedörzsölés után a legmakacsabb fájdalom is megszűnik. Ára egy adagnak 1 kor. 60 fill.

Kapható az egyedüli készítőnél:

20 év óta tartó tyukszememet

kiírtottam az ön által feltalált világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

miért is hálás köszönetet mond érte,

tisztelője

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Oláh Ferencz,
Arad-Ujtelep.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; csakis Hajós-féle „Anagallin“-t tessék kérni és elfogadni.

BRILLANTINE,

haj- és bajuszápolásához elismert kitűnő szer; soha nem avasodik 25 és 35 kros üvegekben.

Fenti szerek kaphatók:

3861

Hajós Árpád

gyógyszeriára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Legfinomabb

ILLATSZER UJDONSÁGOK

eredeti üvegekben és kimérve.

Tabakó

kitűnő

molypusztító-szer,

hatása a naphtalint nagyban felülmúlja.

1/2 kilós csomag 50 fill.

1 kilós csomag 1 kor.

Egyedüli elárusítók Arad és környékén

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfümeria nagykereskedése

ARADON.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

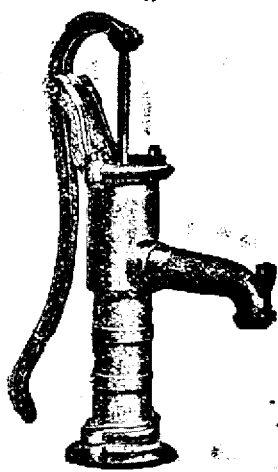
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztálanságok azonnal továbbíttatnak, azáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelvényekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéseért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű beállítógummirozott kender-csövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel

olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyú készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

224—1906. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Erzsébet külvárosi községi ölemlő iskola butor és egyéb iskolaberendezések szállításának elvállalása iránt folyó évi május hó 7-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 5034 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnak urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1906. évi április hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.

aljegyző.

225—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház épületben lévő sörösrakók és hozzá tartozó lakásnak folyó évi november hó 1-től való bérbeadása iránt 1906. évi május hó 7-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 10150 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnak urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1906. évi április hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Kávéház átvétel.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a mai napon az Árpád téren levő **Korona-kávéházat** átvettem és

Tulipán-kávéház

cím alatt tovább fogom vezetni.

Bátorkodom megjegyezni, hogy huzamosabb időn át a Pölczli kávéháznak főpincére voltam és ugy is, valamint előbb szerzett tapasztalataim alapján oda-fogok törekedni, hogy az igen tisztelt vendégeimet a legmeszebbmenő figyelemmel szolgáljam ki.

Tisztán kezelt italok és hideg ételekről gondoskodom. — Naponként zene estély.

A n. é. közönség pártfogását kérve, tisztelettel

Antalik János,

1282

kávész.

294—1906. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1906. évi 4869. számú végzése következtében dr. Németh János ügyvéd által képviselt Pankotai népbank javára, Kujedán Anna, Mojsza János, Kujedán Sándor és Kujedán Jov ellen 254 korona és jár. erejéig 1906. évi márczius hó

30-án fogatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 4840 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: faépületek, takarmány, juhok, lovak, kocsi, tehén, ökrök, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. járásbíró 1906. évi V. 202/2. számú végzése folytán 254 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi november hó 29. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 117 kor. 25 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Sillingyán, Mojsza János lakásán kezdve s folytatolag a többi adósoknál leendő eszközölésére 1906. évi május hó 8-ik napjának délelőtt 1/12 órája határidőül kitűzték, és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbetígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Borosjenő, 1906. évi április hó 22. napján.

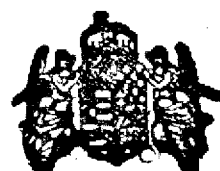
Nagy,

kir. bír. végrehajtó.

1281

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XVIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar. kir. Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenharmadik Sorsjáték. 125.000 sorsjegy, 62.500 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1906. máj. 23. és 25.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1906. jun. 20. és 21.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1906. július 17. 18. és 19.		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1906. augusztus 13. 14. és 16.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1906. szeptember 5. és 6.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1906. szeptember 25-től október 23-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1 á	110000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	35000	1 á	40000	1 á	45000
1 á	15000	1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	35000	1 á	40000
1 á	10000	1 á	15000	1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	35000
1 á	5000	1 á	10000	1 á	15000	1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000
4 á	2000	4 á	3000	4 á	4000	4 á	5000	4 á	6000	4 á	7000
6 á	1000	6 á	2000	6 á	3000	6 á	4000	6 á	5000	6 á	6000
10 á	500	10 á	1000	10 á	2000	10 á	3000	10 á	4000	10 á	5000
35 á	300	35 á	500	35 á	1000	35 á	1500	35 á	2000	35 á	2500
115 á	100	115 á	300	115 á	500	115 á	1000	115 á	1500	115 á	2000
3825 á	40	3825 á	80	3825 á	120	3825 á	160	3825 á	200	3825 á	240
4000 ny. Kor.	304000	5000 ny. Kor.	609000	5500 ny. Kor.	1022750	5500 ny. Kor.	1255750	5500 ny. Kor.	1325500	5500 ny. Kor.	1400000

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:
Korona
1.000.000

(Egy millió)

1	Jut. Kor	600000	600000
1	nyer. á	400000	400000
1	á	200000	200000
1	á	100000	100000
1	á	90000	90000
1	á	80000	80000
1	á	70000	70000
1	á	60000	60000
1	á	50000	50000
1	á	40000	40000
2	á	30000	30000
2	á	25000	25000
4	á	20000	20000
8	á	15000	120000
30	á	10000	300000
60	á	5000	300000
435	á	2000	870000
900	á	1000	900000
1200	á	500	600000
34850	á	200	6970000

87.500 nyer. és jutalom Korona 11.940.000

Az I. osztály huzása 1906. május hó 23. és 25-én tartatik meg. A huzások a Magyar kir. állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1906. évi április hó 29-én.

Magy. Kir. Szab.

Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Hazay.

1267

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt
levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendőek.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad
és hirdetések felvételére a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.

— Telefon szám: 151. —

Ezen rovatban minden szó egyszeri be-
iktatásának ára 4 fillér, vastagabb
betűkötés 8 fillér. — Cselekedet kereső
vagy cselekedet ajánló apró hirté-
tés 20 szóig 50 fillér, minden további
szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok
50—60 fillért és 1 koronáért kapha-
tók lapunk előírásai helyein.

A Kinek

ismerettség híján

ásványvízre, zselére, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,	szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,
--	--

Aki

eladni kíván

szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,	szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,
--	--

Aki

bérbérlési híján

szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,	szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,
--	--

Aki

szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,

Aki

szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,

szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,

szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,

szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre, szőlőszőlőre,

Kerestetik

egy 2—3 szobás lakás, fürdőszoba-
bával, esetleg kis magános ház,
lehetőleg a főtér közelében. Aján-
latokat a kiadóhivatal továbbítja.

Kiadó lakás.

Ötvös-utca 12. szám alatt első
emeleten egy öt szobás lakás ujon-
nan festve, május elsőjén minden
áron kiadó. Értekezhetni Hasszín-
ger-utca 3/c. szám. 1245

Lakás kiadó.

Az Aradi Első Takarékpénztárnak,
Deák Ferenc-utca 42. számú há-
zában, 1 előszobából, 3 utcazi (ki-
látással a Szabadság-térre) szobából
és megfelelő mellékhelyiségekből
álló lakás, haláleset folytán azon-
nal kiadó. A lakás bármikor meg-
tekinthető. Bővebb felvilágosítások
nyerhetők Dr. Mittler Izidor ügyvéd
irodájában. 1264

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi,
szépirodalmi és egyéb munkákat leg-
magasabb áron. **INGUSZ**
I. és FIA könyvkereskedése
Arad. 235

Jég

kapható havi bérletben naponta
házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Te-
lefon 199. szám. 1128

Egy teljesen új

fehér szobabútor, mely áll 1 drb.
garderob szekrényből tükörrajtóval,
egy mosdó márványlappal, egy ágy
és székekből jutányos áron eladó.
Cím a kiadóhivatalban

Irodista

szép kézírással, gyors gépiró, gy-
korított fordító a német és magyar
nyelv részére, nőtlen és katoná-
mentes, azonnali belépésre keres-
tetik. Ajánlatok mindkét nyelvben
megírva a fizetési igények meg-
adásával „Bánya” jellege alatt a
lap kiadóhivatalához intézendők.
1276

Egy fiatal gyermekkertésznő

egy gyermekhez, azonnali belé-
pésre kerestetik, magyar nyelv-
tudás megkívántatik. — Cím: Gerő
Gyula, Arad, Boros Béni-tér 15.
szám II. emelet. 1275

**Egy 4 polgárit végzett
fiatal ember, jó írással
azonnali alkalmazást
nyerhet, helybeli nagy
vállalatnál. Ajánlatok
Gyakornok jellegével a
kiadóba kéretnek.**

Ötvenezer darab

különböző színes férfi és
női nap és esernyő 1 frt
10 kól kezdve eladatulak
**Hegedüs Árminnál, Sza-
badság-tér 17., a 13 vér-
tann szoborral szemben.**
1041

Kérem a czeget nem össze-
tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat,
utazó bundákat, haló-, ebéd- és más
butorokat a legmagasabb áron veszek
és eladok rendkívüli olcsó árak
mellett. Kíváncsiak hához is megyek.
Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH IZIDOR

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.,
az „Arany ABC” mellett. 281

Kérem a czeget nem össze-
tévesztetni!

Lantos József

női- és férfi-divat s rövidáru üzlete

Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomá-
sára hozni, hogy Lengyel Testvérek aradi női-divat üzletéből,
hol 15 éven keresztül voltam alkalmazva, kiléptem s
helyben, **Andrassy-tér 20. szám alatt**

Lantos József cég alatt

női- és férfi-divat és rövidáru üzletet

nyitottam.

E szakmába vágó áruraktáramat, különös tekintet-
tel a hazai gyártmányokra, a legújabb divatu és leg-
jobb minőségű cikkekkel, különösen vásznakkal, chiffon-
mosó- és seiyem-árak, mindenféle ruhadíszek, férfi- és
női fehérneműek- és divatcikkekkel, mindennemű belések,
szövött-, kötött- és rövidárukkal szereltem fel.

Ezen üzletágban eltöltött hosszú idő alatt szerzett
bő tapasztalataim és szakképzettségem feljogosítanak
azon reményre, hogy a nagybecsült vevőközönség leg-
kényesebb igényeit is teljes mértékben kielégíthetem

Legfőbb üzleti elvem a pontos és lelkiismeretes ki-
szolgálás és a legszolidabb árak mellett való árusítás.

Magamat a nagybecsült közönség szíves jóindú-
latába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

1140

(Lichtenstein) Lantos József.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a
híressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely úgy teljes, mint fekete kávé-
nak valami fenomenális finom, íze,
aromája páratlan, az idegekre nem
ártalmas, szapora és igen kiadó.
Hetenként kétszer friss pörkölt;
eredeti ¼ és ½ kilós csomagolás-
ban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

fűszerkereskedésében kapható

a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni;
minden csomag cégem nevével és
cíompecsétemmel van ellátva. 195

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu
tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vendéglő és sörcsarnok megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az
igazságügyi palotával szemben, az új
luth. bérházban egy a kor modern
igényeinek mindenben megfelelő

sörcsarnokot nyitottam.

Kitűnő jó magyar konyha. Na-
ponta friss csapolású kőbányai
sör, friss villásreggeli és hideg
felvágott kapható.

Tisztán kezelt italokról, vala-
mint pontos kiszolgálásról gondos-
kodva van. — A m. t. közönség
b. pártfogását kérve, maradtam ha-
zafias tisztelettel

Zámbó Samu,

1277

vendéglős.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkörös téglaiparában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206—255.

Gyári 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u.
7. sz. irodámban, vagy Rákóczy-u.
28. sz. lakásomon. A téglát vám
és fuvarmentesen saját igáimmal
házhoz szállítom. — A gyárba sa-
ját új műtárgyvezet. 84